

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.9.2023.
COM(2023) 516 final

2023/0315 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par Eiropas pārrobežu asociācijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2023) 306 final} - {SWD(2023) 292 final} - {SWD(2023) 293 final} -
{SWD(2023) 294 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Priekšlikums izriet no Eiropas Parlamenta 2022. gada 17. februāra rezolūcijas, kuras mērķis ir atvieglot asociāciju un citu bezpeļņas organizāciju dibināšanu ES, lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi, aizsargātu to pamattiesības un veicināt ES demokrātisko telpu. Precīzāk, rezolūcijā Komisijai tika lūgts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 225. pantu iesniegt divus jaunus tiesību aktu priekšlikumus — regulu (saskaņā ar LESD 352. pantu), ar ko izveido tiesisko formu “Eiropas asociācijas”, un direktīvu, ar ko harmonizē kopējos minimālos standartus bezpeļņas organizācijām (saskaņā ar LESD 114. pantu). Eiropas Komisija atbildēja apstiprinoši uz Eiropas Parlamenta uzaicinājumu, kurā tika pausta nepieciešamība radīt labvēlīgu vidi bezpeļņas sektoram, kurā asociācijas ir izplatītākā tiesiskā forma.

Priekšlikuma mērķis ir uzlabot bezpeļņas asociāciju iekšējā tirgus darbību, paredzot pasākumus, ar ko koordinē nosacījumus Eiropas pārrobežu asociāciju (*European cross-border associations, ECBA*) dibināšanai un darbībai, lai veicinātu tādu bezpeļņas asociāciju pārvietošanās brīvības efektīvu izmantošanu, kas darbojas iekšējā tirgū.

Bezpeļņas asociācijas ir izplatītākā bezpeļņas organizāciju tiesiskā forma Eiropas Savienībā, un tiek lēsts, ka ES dalībvalstīs tādu ir 3,8 miljoni. Bezpeļņas asociācijas ir arī izplatītākā no četrām tiesiskajām formām, kuras tradicionāli aptver sociālā ekonomika¹. No tām 310 000 bezpeļņas asociācijas darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, savukārt vēl 185 000 teorētiski varētu iesaistīties pārrobežu darbībās, ja tiktu novērsti šķēršļi. Bezpeļņas asociācijas ir organizācijas, kuras virza sociālās ekonomikas pamatprincipi — cilvēki, kā arī sociālie un vides mērķi ir augstāka prioritāte nekā peļņa, lielākās peļņas un pārpalikuma daļas atkārtota ieguldīšana, lai veiktu darbības biedru/lietotāju interesēs (“kolektīvās intereses”) vai sabiedrības interesēs (“vispārējās intereses”), un demokrātiska vai līdzdalības pārvaldība.

Bezpeļņas asociācijas darbojas tādos sektoros ar sociālu ietekmi kā veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi, sociālā iekļaušana, kultūra, sports, pētniecība un izstrāde, izglītība un apmācība, veidojot 2,9 % no ES IKP. Pateicoties savai uz dalību balstītai struktūrai, tām ir arī tiešs sviras efekts uz pilsoņiem, kuri ir biedri, līdzekļu devēji vai labuma guvēji. Ja bezpeļņas asociāciju darbības sniedz par atlīdzību, tās ir pakalpojums LESD 57. panta nozīmē.

Bezpeļņas asociācijas pozitīvi ietekmē sociālo taisnīgumu un ES pilsoņu labklājību, un tām ir nozīmīga loma iekšējā tirgus izaugsmē. Tomēr to sociāli ekonomiskais potenciāls netiek pilnībā izmantots. Iekšējā tirgus potenciālu var pilnībā izmantot tikai tad, ja visi dalībnieki izmanto tajā paredzētās tiesības. Šajā nolūkā bezpeļņas asociācijām ir vajadzīgs paredzams tiesiskais regulējums, kas ļauj tām netraucēti veikt savas darbības, tostarp pāri robežām iekšējā tirgū.

Pašlaik bezpeļņas asociācijas un to darbības reglamentē specifiski tiesību akti 24 dalībvalstīs² atšķirīgā veidā, kas rada juridisku nenoteiktību, kā arī dažādas administratīvās procedūras un prasības. Noteikumos par dibināšanu, dalību un pārvaldību ir paredzētas dažādas prasības. Piem., fizisko vai juridisko personu skaits, kas nepieciešams, lai izveidotu bezpeļņas

¹ Citas sociālajā ekonomikā sastopamās juridiskās personas ir kooperatīvi, savstarpējās palīdzības sabiedrības (proti, savstarpējās sabiedrības) un fondi.

² Īrijā, Dānijā un Zviedrijā asociācijas reglamentē principi, kas izstrādāti, izmantojot doktrīnu un judikatūru.

asociāciju, svārstās no 3 līdz 20 atkarībā no dalībvalsts. Lai kļūtu par bezpeļņas asociācijas biedru vai ieņemtu tajā amatu ar izpildvaras funkciju, jāizpilda dažādas prasības, kas dažos gadījumos ir saistītas ar valstspiederību vai likumīgu uzturēšanos. Lai gan visās bezpeļņas asociācijās ir izpildinstitūcija un lēmēj institūcija, noteikumi, kas attiecas uz to pārvaldību, dažādās dalībvalstīs atšķiras. Turklāt bezpeļņas asociāciju tiesībsubjektības iegūšana notiek saskaņā ar dažādiem noteikumiem — dažas dalībvalstis piešķir juridiskas personas statusu reģistrācijas brīdī, citas pēc atzīšanas valsts iestādēs vai vienkārši bezpeļņas asociācijas dibināšanas brīdī. Atšķiras arī iespējas veikt saimniecisko darbību. Turklāt ļoti liela daļa dalībvalstu neatzīst asociācijas no citām dalībvalstīm, kas vēlas iesaistīties pārrobežu darbībās. Tas liek bezpeļņas asociācijām, kuras vēlas veikt saimniecisko darbību citā dalībvalstī, veidot un reģistrēt pavisam jaunu bezpeļņas asociāciju attiecīgajā dalībvalstī, kas rada tām papildu administratīvās izmaksas un formalitātes. Tas ietekmē arī kapitāla novirzīšanu starp bezpeļņas asociācijām, kavējot netraucētu kapitāla plūsmu un mazinot bezpeļņas asociāciju spēju veikt darbības citā dalībvalstī. Noteikumi atšķiras arī attiecībā uz piekļuvi kapitālam, un pastāv grūtības saistībā ar piekļuvi finanšu aizdevumiem, kredītiem un garantijām kredītiestādēs. Asociāciju bezpeļņas raksturs padara šos šķēršļus īpaši akūtus un palielina finansiālo slogu, kas tām jāuzņemas, darbojoties Savienībā pāri robežām.

Kā konstatēts ietekmes novērtējumā, kas papildina šo priekšlikumu, šīs atšķirības rada nepamatotas atbilstības nodrošināšanas izmaksas bezpeļņas asociācijām, kuras vēlas veikt darbības vairākās dalībvalstīs, rada nenoteiktību attiecībā uz piemērojamiem pienākumiem un var kavēt tādu pakalpojumu sniegšanu un turpmāku izstrādi, kuri ietekmē sabiedrību iekšējā tirgū. Šī neviendabība ne tikai grauj iekšējā tirgus pareizu darbību, bet arī negatīvi ietekmē biedrošanās brīvību, kā arī vārda un informācijas brīvību, un galu galā traucē bezpeļņas asociācijām pilnībā izmantot savu potenciālu radīt ekonomisku un sociālu vērtību ES.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums ir iekļauts Komisijas darba programmā 2023. gadam kā daļa no sociālās ekonomikas sistēmas saskaņā ar Komisijas galveno mērķi “Ekonomika, kas darbojas cilvēku labā”³, palīdzot sasniegt mērķi “ekonomika, kas spēj pilnībā apmierināt ES iedzīvotāju vajadzības, tādējādi nodrošinot sociālo taisnīgumu un labklājību”. Šajā ziņā tas ir saistīts ar tālāk minētajiem Sociālās ekonomikas rīcības plānā paziņotajiem pasākumiem⁴ un kopā ar tiem veido “Sociālās ekonomikas sistēmu”, proti: priekšlikums Padomes Ieteikumam par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi dalībvalstīs⁵; un divi Komisijas dienestu darba dokumenti, kuros noteiktas “attiecīgās nodokļu sistēmas sociālās ekonomikas struktūrām”⁶ un “labdarības organizāciju un to līdzekļu devēju nediskriminējoša aplikšana ar nodokļiem: no ES judikatūras izrietošie principi”⁷. Jo īpaši Padomes ieteikums veicina labvēlīgu vidi sociālās ekonomikas struktūrām, tostarp asociācijām, un Komisijas dienestu darba dokumenti par nodokļu jautājumiem rada skaidrību un uzlabo izpratni par attiecīgajiem nodokļu noteikumiem sociālās ekonomikas struktūrām un pārrobežu ziedojumiem, kuri skar

³ Ekonomika, kas darbojas cilvēku labā (europa.eu).

⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ekonomikas, kas darbojas cilvēku labā, veidošana. Rīcības plāns sociālajai ekonomikai”, COM(2021) 778 final.

⁵ Padomes Ieteikums par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi COM(2023) 316 final, 13.06.23.

⁶ Komisijas dienestu darba dokuments “Attiecīgās nodokļu sistēmas sociālās ekonomikas struktūrām”, SWD(2023) 211 final, 13.6.23.

⁷ [Komisijas dienestu darba dokuments: labdarības organizāciju un to līdzekļu devēju nediskriminējoša aplikšana ar nodokļiem — no ES judikatūras izrietošie principi](#), SWD(2023) 212 final, 13.6.23.

bezpeļņas organizācijas. Tāpēc minētie dokumenti papildina šo tiesību akta priekšlikumu, jo tie nosaka visaptverošas stratēģijas sociālās ekonomikas struktūrām, tostarp bezpeļņas asociācijām, un skar nodokļu jomu, kas priekšlikumā nav reglamentēta.

Priekšlikums ir daļēji balstīts uz dažiem risinājumiem, kuri ir pieņemti saistībā ar ES noteikumiem par sabiedrību tiesībām⁸ un pakalpojumiem iekšējā tirgū. ES noteikumi par sabiedrību tiesībām (Direktīva ES 2017/1132)⁹ cita starpā harmonizē dibināšanas, kapitāla un informācijas atklāšanas prasības un darbības (iekšzemes apvienošanās un sadalīšana, pārrobežu pārveidošana, sabiedrību ar ierobežotu atbildību apvienošanās un sadalīšana), kas ļauj dibināt uzņēmumus un veikt darbības jebkurā vietā ES. Pakalpojumu direktīva¹⁰ palīdz pakalpojumu sniedzējiem izmantot brīvību veikt uzņēmējdarbību un atvieglo pakalpojumu brīvu apriti, vienlaikus saglabājot augstu pakalpojumu kvalitāti. Priekšlikuma mērķis ir arī risināt iekšējā tirgus brīvības izmantošanas ierobežojumus, ar kuriem saskaras bezpeļņas asociācijas, un ļaut tām veikt darbības jebkurā vietā ES, izmantojot jauno Eiropas pārrobežu asociācijas formu.

Nemot vērā iepriekš minēto, direktīva aizpilda nepilnību tiesiskajā regulējumā, jo nav īpaša ES līmeņa tiesību akta, kas reglamentētu bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbības nosacījumus iekšējā tirgū¹¹. Šajā ziņā priekšlikuma mērķorientētā pieeja ir diezgan atšķirīga no plašās pieejas, kas bija paredzēta Komisijas 1992. gada priekšlikumā par Eiropas asociācijas tiesiskās formas izveidi (proti, Eiropas asociācija)¹², jo ar to nav paredzēts izveidot Eiropas asociāciju statūtus, taču ar to izveido jaunu valsts tiesisko formu, kas atvieglo bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbību un to mobilitāti saskaņā ar valstu tradīcijām.

Turklāt priekšlikums ir saistīts ar ES noteikumiem par citām Eiropā pastāvošām tiesiskajām formām, kas parasti ir veidotas, lai atvieglotu un uzlabotu pārrobežu darbības starp dalībvalstīm un kopumā visā Savienībā, jo īpaši par Eiropas ekonomisko interešu grupu (EEIG)¹³, Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG)¹⁴, Eiropas pētniecības infrastruktūras konsorciju (*European Research Infrastructure Consortium, ERIC*)¹⁵ un Eiropas digitālās infrastruktūras konsorciju (*European Digital Infrastructure Consortium, EDIC*)¹⁶. Lai gan šīs

⁸ ES noteikumu sabiedrību tiesību jomā mērķis ir nodrošināt aizsardzību akcionāriem un citām personām, kuri ir īpaši ieinteresēti sabiedrībās, piem., darbiniekiem un kreditoriem, padarot uzņēmējdarbību efektīvāku, konkurētspējīgāku un ilgtspējīgāku ilgtermiņā un mudinot sabiedrības dažādās ES valstīs sadarboties savā starpā. ES sabiedrību pārskatu sniegšanas, revīzijas un pārredzamības noteikumi papildina šo tiesisko regulējumu.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

¹¹ Ietekmes novērtējumā tika konstatēts, ka lielākajā daļā dalībvalstu uz asociācijām attiecas īpašs regulējums. Kopumā tie ir visaptveroši likumi, kas detalizēti reglamentē asociācijas. Tomēr mobilitātei un asociāciju darbībai būtiskie pārrobežu aspekti nav visaptveroši reglamentēti nevienā dalībvalstī.

¹² Priekšlikums Padomes Regulai par Eiropas asociācijas statūtiem (91/273). Pamatojoties uz LESD 114. pantu, priekšlikumā tika precizēti noteikumi par asociācijas izveidi, reģistrāciju, dibināšanu, darbību, finansēšanu, darbības izbeigšanu, likvidāciju un maksātnespēju. Priekšlikums tika atsaukts 2005. gadā.

¹³ Padomes Regula (EEK) Nr. 2137/85 (1985. gada 25. jūlijs) par Eiropas Ekonomisko interešu grupām (EEIG) (OV L 199, 31.7.1985., 1. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1082/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) (OV L 210, 31.7.2006., 19. lpp.).

¹⁵ Padomes Regula (EK) Nr. 723/2009 (2009. gada 25. jūnijs) par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūras konsorcijam (*ERIC*) (OV L 206, 8.8.2009., 1. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

tiesiskās formas ir daļībā balstītas, tās nav salīdzināmas ar bezpeļņas asociācijām šā priekšlikuma kontekstā. Tās ir paredzētas ļoti konkrētu un ierobežotu uzdevumu veikšanai¹⁷ (*ERIC* un *EDIC*), tām ir ļoti ierobežots dalības veids¹⁸ (*ETSG* un *ERIC*), tām nav ierobežotas atbildības (*EEIG* un *ETSG*) vai arī tām nav bezpeļņas mērķa un peļņas nesadalīšanas ierobežojuma (*EEIG*).

Visbeidzot, šīs direktīvas mērķis nav reglamentēt atsevišķas tiesību jomas, kas attiecas uz *ECBA* iekšējā tirgū, jo īpaši nodokļu, darba tiesību, konkurences, intelektuālā īpašuma, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un maksātnespējas jomās.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir iestrādāts Eiropas zaļā kursa plašākos politiskajos mērķos (ieskaitot principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”), un tas ir būtisks, lai īstenotu citas ES rīcībpolitikas, kas ieviestas tādās jomās kā demokrātija un pamattiesības.

Priekšlikums ir iekļauts arī Komisijas prioritātē “Digitālajam laikmetam gatava Eiropa”¹⁹ un atbalsta Digitālās desmitgades programmas 2030. gadam politisko mērķi, uzlabojot un stimulējot digitālo līdzekļu izmantošanu, lai samazinātu administratīvo slogu, kas saistīts ar bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām. Tas galu galā ir svarīgi vārda un informācijas brīvības stiprināšanai pilsoniskajā sabiedrībā, kā arī pilsoniskās līdzdalības veicināšanai.

Tā kā priekšlikums ir vērsts uz bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām, tas atbilst secinājumiem 2022. gada ziņojumā par ES Pamattiesību hartas piemērošanu²⁰, kurā uzsvērts, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas var atbalstīt rīcībpolitikas un tiesību aktus aiz dalībvalstu robežām, un ka to loma ir īpaši svarīga to izaicinājumu kontekstā, ar kuriem pašlaik saskaras ES. Šajā saistībā Konferencē par Eiropas nākotni²¹ tika atzīta pilsoniskās sabiedrības svarīgā loma un minēta nepieciešamība pēc Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtiem. Priekšlikumam varētu būt pozitīvs sviras efekts uz Eiropas universitāšu aliansēm nolūkā veicināt dziļāku, ilgtermiņa un elastīgu pārrobežu sadarbību²². Priekšlikums tiek arī sagatavots līdz ar izsludināto paketi “Demokrātijas aizsardzība”²³.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma pamatā ir LESD 50. un 114. pants.

LESD 50. panta 1. un 2. punkts, ar ko Eiropas Parlamentu un Padomi pilnvaro pieņemt noteikumus, lai panāktu brīvību veikt uzņēmējdarbību, ir juridiskais pamats pasākumiem, kas atvieglo tādu asociāciju tiesību veikt uzņēmējdarbību un tiesību uz mobilitāti izmantošanu, kuras veic saimniecisko darbību, piem., juridiskās adreses pārcelšanai.

¹⁷ To iespējamās darbības jomas un mērķi ierobežo attiecīgais regulējums.

¹⁸ Tās ir pieejamas tikai valstīm, starpvaldību organizācijām (*ERIC*) vai dalībvalstu iestādēm (*ETSG*).

¹⁹ Digitālajam laikmetam gatava Eiropa (europa.eu).

²⁰ https://commission.europa.eu/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/annual-reports-application-charter_en#ref-2022-report

²¹ Konferencē par Eiropas nākotni, Ziņojums par galīgo iznākumu 2022. gada maijs.

²² Sk. [Komisijas Paziņojumu par Eiropas universitāšu stratēģiju](#), 18.1.2022., COM(2022) 16 final un [iniciatīvu “Eiropas universitātes”](#).

²³ Sk. 2023. gada 16. februāra uzaicinājumu iesniegt atsauksmes.

LESD 114. pants pilnvaro Eiropas Parlamentu un Padomi pieņemt pasākumus, lai tuvinātu noteikumus, kas paredzēti dalībvalstu normatīvajos vai administratīvajos aktos, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

Priekšlikuma mērķis ir atvieglot bezpeļņas asociāciju tiesību veikt uzņēmējdarbību un tiesību brīvi pārvietoties efektīvu izmantošanu, nosakot pasākumus, ar ko koordinē nosacījumus Eiropas pārrobežu asociāciju iedibināšanai un darbībai, tādējādi, cita starpā, nodrošinot automātisku to tiesībsubjektības atzīšanu dalībvalstīs, to, ka uz tām attiecas vienots reģistrācijas pienākums, un nodrošinot harmonizētus noteikumus par mobilitāti (proti, juridiskās adreses pārcelšanu). Izveidojot dalībvalstu tiesību sistēmā jaunu bezpeļņas asociāciju tiesisko formu, kas paredzēta pārrobežu darbībām, un nosakot nosacījumus to darbībai un mobilitātei visā Savienībā, šī priekšlikuma rezultātā tiek tuvinātas tiesiskās un administratīvās darbības dalībvalstīs attiecībā uz bezpeļņas asociācijām, tādējādi veicinot iekšējā tirgus darbību.

Ņemot to vērā, LESD 50. pants ir piemērots juridiskais pamats pasākumiem, kuru tiešs mērķis ir uzlabot asociāciju tiesības veikt uzņēmējdarbību un tiesības uz mobilitāti iekšējā tirgū.

LESD 50. pants ir apvienots ar LESD 114. pantu. Patiesi, ierosinātās direktīvas mērķis ir ne tikai veicināt brīvību veikt uzņēmējdarbību, bet arī nodrošināt, ka bezpeļņas asociācijas var pilnībā izmantot brīvu preču apriti, veikt saimniecisku darbību un saņemt pakalpojumus, kā arī brīvi saņemt kapitālu. Tas tiek panākts, atceļot ierobežojumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar saimnieciskās darbības reglamentēšanu un kapitāla novirzīšanu. Tāpēc LESD 114. pants ir papildu juridiskais pamats intervencei, kas attiecas uz bezpeļņas asociācijām, kuras veic saimniecisku darbību iekšējā tirgū, harmonizējot atšķirīgos ierobežojošos noteikumus dalībvalstīs attiecībā uz to saimnieciskās darbības veikšanu un brīvību saņemt kapitālu, kas tieši ietekmē iekšējā tirgus darbību.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikuma vispārējais mērķis ir novērst šķēršļus bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībai un mobilitātei iekšējā tirgū.

Rīcībai ES līmenī ir nepārprotama pievienotā vērtība, jo problēmām, ko risina šis priekšlikums, ir spēcīga pārrobežu dimensija. Pašlaik koordinācija starp dalībvalstīm ir nepietiekama, lai veicinātu bezpeļņas asociāciju pārrobežu saimniecisko darbību, to mobilitāti un spēju izmantot iekšējā tirgus brīvību. Šāda koordinācija, lai gan teorētiski ir iespējama, tuvākajā nākotnē šķiet maz ticama. Piem., pēc tam, kad Komisija 2005. gadā atsauc savu priekšlikumu izveidot Eiropas asociācijas statūtus, tikai trīs dalībvalstis ir pieņēmušas tiesību aktus, lai atvieglotu bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbību, un noteikušas reģistrācijas nodevas. Jo īpaši dalībvalstu individuāla rīcība vai bezdarbība galvenokārt ir vērsta uz bezpeļņas asociāciju reglamentēšanu to konkrētajā valsts kontekstā un neattiecas uz pārrobežu dimensiju, izņemot dažas dalībvalstis. Direktīvā uzmanība ir pievērsta vienīgi pārrobežu aspektam, jo tā nosaka tiesisko formu bezpeļņas asociācijām, kuras ir ieinteresētas darboties vairāk nekā vienā dalībvalstī (Eiropas pārrobežu asociācija), un nosaka tās darbības nosacījumus, kā arī tās mērķis ir palīdzēt šīm bezpeļņas asociācijām gūt pilnīgu labumu no iekšējā tirgus brīvībām, pateicoties to tiesībsubjektības atzīšanai visā Savienībā un lielākai skaidrībai par administratīvajām procedūrām, kuras piemēro pārrobežu darbībās. Paļaujoties tikai uz dalībvalstu rīcību, visticamāk, saglabāsies juridiskie un administratīvie šķēršļi, ar kuriem bezpeļņas asociācijas saskaras, veicot pārrobežu darbības, tādējādi aizvien pastāvēs juridiska nenoteiktība un birokrātija un netiks nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi bezpeļņas asociācijām iekšējā tirgū.

Rīkojoties ES nodrošinās skaidru un paredzamu sistēmu, kas ļaus bezpeļņas asociācijām pilnā mērā izmantot to iekšējā tirgus brīvības, darbojoties pārrobežu mērogā. Tāpēc dalībvalstis vienas pašas nevar pietiekami labi sasniegt šīs iniciatīvas mērķi, un to var labāk sasniegt Savienības līmenī.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vērsts uz bezpeļņas asociācijām, kas darbojas vai vēlas darboties pārrobežu mērogā, un tā ne vienmēr tiks dalībvalstīm mainīt to esošos valsts noteikumus par bezpeļņas asociācijām, kā arī tai nebūs tiešas ietekmes uz bezpeļņas asociācijām, kuras nav ieinteresētas pārrobežu darbībās. Tāpēc priekšlikuma saturs un forma ir proporcionāli to konstatēto problēmu mērogam un apjomam, ar kurām saskaras bezpeļņas asociācijas, iesaistoties pārrobežu darbībās vai mobilitātē.

Jaunā tiesiskā forma, kas īpaši izstrādāta un ieviesta valsts līmenī un kas ir šā priekšlikuma centrālais elements, ļaus dalībvalstīm to elastīgi pielāgot saviem attiecīgajiem apstākļiem. Ierosinātās direktīvas noteikumi neparedz, ka dalībvalstīm būs jāmaina savi tiesību akti, kuri reglamentē esošās bezpeļņas asociāciju formas, kas reģistrētas to teritorijā.

Ietekmes novērtējumā veiktā politikas risinājumu analīze, kurā tika ņemta vērā to efektivitāte, lietderība, saskaņotība un proporcionalitāte, apliecināja, ka visiem risinājumiem varētu būt pozitīva ietekme un ka iesniegtais priekšlikums tika novērtēts visaugstāk šajā ziņā.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais tiesību akts ir direktīva un regula.

Nepieciešamību pēc direktīvas nosaka LESD 50. pants. Turklāt direktīva ir uzskatāma par piemērotāko un samērīgāko juridisko instrumentu, lai nodrošinātu iespēju pielāgot transponēšanas pasākumus valsts apstākļiem, kā arī tā varētu atvieglot asociācijām jaunās tiesiskās formas pārņemšanu.

Regula ir tehniska un groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012²⁴, ar ko izveidoja iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*Internal Market Information System, IMI*), lai nodrošinātu, ka dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbojas un apmainās ar informāciju, izmantojot *IMI*, kad tās piemēro valsts noteikumus, kas īstenoti saskaņā ar priekšlikuma noteikumiem. Ar to arī groza Regulu (ES) 2018/1724²⁵, ar ko izveidoja vienotu digitālo vārteju, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis sniedz tiešsaistes piekļuvi informācijai, kas attiecas uz Eiropas pārrobežu asociācijām (*ECBA*) un bezpeļņas asociācijām, un lai atvieglotu pierādījumu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm to procedūru laikā, kuras noteiktas ierosinātajā direktīvā attiecībā uz *ECBA*. Regula ir piemērots instruments, ņemot vērā formas paralēlisma principu.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2012 (2012. gada 25. oktobris) par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu, un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2008/49/EK (OV L 316, 14.11.2012., 1. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.).

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

• **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šis priekšlikums ir izstrādāts pēc plašas apspriešanās ar ieinteresētajām personām, proti, bezpeļņas asociācijām, bezpeļņas organizācijām (BO), ES pilsoņiem, kas iesaistās bezpeļņas asociācijās un citu BO darbībās, dalībvalstīm un valstu iestādēm, sabiedrībām, ekspertiem un pētniekiem bezpeļņas organizāciju tiesību jomā.

Atklāta sabiedriskā apspriešana un uzaicinājums iesniegt atsauksmes tika publicēti 2022. gada 5. augustā un ilga līdz 2022. gada 3. novembrim²⁶. Ieinteresēto personu sniegtā informācija un apsvērumi tika ņemti vērā problēmas un politikas risinājumu apmēra noteikšanas un definēšanas procesā.

Komisija pasūtīja ārēju pētījumu, lai atvieglotu šā priekšlikuma sagatavošanu. Šajā saistībā tika veiktas papildu mērķorientētas apspriešanās ar ieinteresētajām personām.

Ietekmes novērtējums, kas papildina Komisijas priekšlikumu, ir balstīts uz šādu apspriešanos rezultātiem:

- uzaicinājums iesniegt atsauksmes, uz kuru saņemtas 50 atbildes;
- sabiedriskā apspriešana, kurā saņemtas 64 atbildes;
- saistībā ar ārējo pētījumu mērķorientēta apspriešanās, izmantojot tiešsaistes aptauju, uz kuru saņemtas atbildes no vietējām un pārrobežu asociācijām (kopā 88, tostarp jumta organizācijām), pakalpojumu sniedzējiem (kopā 12), akadēmiskajām aprindām / pētniecības institūtiem (kopā 14) un atbildīgajām iestādēm (kopā 11);
- saistībā ar ārējo pētījumu 64 intervijas ar asociācijām un jumta organizācijām, kas pārrūpē valstu asociācijas.

Lai gan kopumā apspriešanās saņemto atbilžu absolūto skaitu varētu uzskatīt par ierobežotu, apsvērumu reprezentativitāti pastiprina apsvērumi, ko iesniedza 29 jumta organizācijas, kas pārstāv 3026 asociāciju balsis.

Kopumā apspriešanās apliecināja, ka ieinteresētās personas gan plaši atzīst nepieciešamību stiprināt bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbības, gan arī atbalsta ES rīcību, lai atvieglotu bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbības iekšējā tirgū²⁷.

Lielākā daļa respondentu ziņoja par atkārtotām problēmām un šķēršļiem, veicot pārrobežu darbības. Uzaicinājumā iesniegt atsauksmes ieinteresētās personas uzsvēra esošos šķēršļus tādās jomās kā pakalpojumu sniegšana citā dalībvalstī bez reģistrācijas, problēmas saistībā ar atzīšanu citā dalībvalstī, piekļuvi finansējumam un dažādiem PVN režīmiem un pieejām dažādās ES valstīs. Sabiedriskajā apspriešanā aktuālākie jautājumi bija ar nodokļiem, reģistrācijas procesiem un administratīvajām formalitātēm saistīti jautājumi. Atbildes mērķorientētajās apspriešanās ar ieinteresētajām personām bija līdzīgas, un tika uzsvērti tādi jautājumi kā dažādi valstu noteikumu kopumi attiecībā uz bezpeļņas asociāciju izveidi, kam sekoja grūtības apvienot bezpeļņas asociācijas dažādās dalībvalstīs un citi nodokļu jautājumi.

²⁶ Vienotais tirgus — priekšlikums likumdošanas iniciatīvai par asociāciju pārrobežu darbību (europa.eu).

²⁷ Piem., sabiedriskajā apspriešanā (64 atbildes) lielākā daļa respondentu (t. i., 73 %; 47 no 64) atbalstīja ES rīcību, lai atvieglotu asociāciju pārrobežu darbības vienotajā tirgū.

Attiecībā uz vēlamo politikas risinājumu 36 % (22 no 64) no visiem sabiedriskās apspriešanas respondentiem (no kuriem 67 %, t. i., 43 no 64 nāk no bezpeļņas sektora) atbalstīja “jaunu asociāciju tiesisko formu”. 16 no 38 respondentiem, kuri norādīja, ka tiem ir asociāciju tiesiskā forma, (t. i., 42 % no tiem) arī to atbalstīja. “Kopējo minimālo standartu harmonizāciju” (2. politikas risinājums) izvēlējās 42 % (26 no 64) no visiem respondentiem un 32 % (12 no 38) respondentu, kuriem ir asociāciju tiesiskā forma.

Mērķorientētajā aptaujā (kurā tika saņemtas 140 atbildes) atbildējušās bezpeļņas asociācijas atbalstīja ES iejaukšanos, potenciāli dodot priekšroku jaunu tiesisko formu izveidei, lai faktiski atvieglotu asociāciju darbību citā dalībvalstī, taču arī citi politikas risinājumi tika plaši atbalstīti.

Plašāka informācija par apspriešanās stratēģiju, iznākumiem un apspriešanos ar ieinteresētajām personām secinājumiem ir atrodama ietekmes novērtējuma ziņojuma 2. pielikumā un portālā [“Izsakiet viedokli” \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/1000000/attachment/data/1000000/1000000.pdf).

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Lai papildinātu analīzi, kura ir ietekmes novērtējuma pamatā, Komisija izmantoja ārēja pētījuma rezultātus, kas tika pasūtīts, lai iegūtu papildu pierādījumus par asociāciju pārrobežu darbībām. Tas ietvēra asociāciju tiesību un režīmu ES salīdzinošu juridisko analīzi, mērķorientētus apsekojumus un iespējamo pasākumu ietekmes kvalitatīvu un kvantitatīvu novērtējumu.

Turklāt ietekmes novērtējumu papildināja pierādījumi, kas iegūti no 2022. gada septembrī publicētā [pētījuma par asociāciju tiesību un režīmu ES salīdzinošo juridisko analīzi](#) un 2023. gada jūlijā publicētā [pētījuma par apvienošanas noteikumu salīdzinošo juridisko analīzi attiecībā uz asociācijām ES](#).

Līdztekus šiem atbalsta pētījumiem zinātību sniedza literatūras izpēte un atbildes, kas tika saņemtas, apspriežoties ar ieinteresētajām personām.

Šajā kontekstā Komisija 2022. gada jūnijā un novembrī informēja Komisijas Sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu ekspertu grupu (*GECEs*) un apsprieda ar to iniciatīvu par bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām.

Līdztekus atbalsta pētījumiem un apspriešanai ar ieinteresētajām personām Komisija lielu uzmanību pievērša Eiropas Parlamenta 2022. gada 17. februāra rezolūcijai, kurā tika sniegti ieteikumi Komisijai par Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtiem, kā arī Eiropas Parlamenta pētījumam, kas minētās rezolūcijas pamatā²⁸.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma ietekmes novērtējumu 2023. gada 2. martā izskatīja Regulējuma kontroles padome. Pēc negatīva atzinuma saņemšanas 31. martā padomei 2023. gada 8. maijā tika iesniegts pārskatīts ietekmes novērtējums. Pēc Regulējuma kontroles padomes pozitīvā atzinuma ar piezīmēm saņemšanas 2023. gada 8. jūnijā šim priekšlikumam pievienotais ietekmes novērtējums tika pārskatīts, lai pienācīgi ņemtu vērā padomes ieteikumus, piem., plašāk izskaidrojot juridiskā pamata izvēli, precizējot dažādu politikas risinājumu ietekmi arī attiecībā uz subsidiaritāti un proporcionālītāti un detalizētāk izklāstot politikas risinājumu vērtēšanas metodiku.

²⁸ Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūti. Iespējamie ieguvumi pašreizējā situācijā | Domnica | Eiropas Parlaments (europa.eu).

Ietekmes novērtējumā politikas risinājumi tika analizēti, pamatojoties uz to šķēršļu analīzi, kas tika konstatēti četrās galvenajās iekšējā tirgus jomās — saistībā ar bezpeļņas asociāciju tiesībām veikt uzņēmējdarbību, kad tās darbojas pāri robežām, to spējām sniegt pakalpojumus un preces, kā arī nosūtīt un saņemt kapitālu, pārrobežu dalības iespējām un iespējām piedalīties bezpeļņas asociāciju pārvaldes struktūrās, ja tās darbojas pāri robežām, un bezpeļņas asociāciju pārrobežu mobilitāti.

Saskaņā ar scenāriju, kas balstīts uz politikas neiejaukšanos ES līmenī, arī turpmāk uz bezpeļņas asociācijām attieksies vienīgi valsts tiesību akti. Ietekmes novērtējums apliecināja, ka šā bāzes scenārija gadījumā esošie šķēršļi, visticamāk, saglabāsies vai dažos gadījumos pasliktināsies, ņemot vērā sabiedrības problēmas un norises tirgū. Dalībvalstīs, izņemot dažas, pašlaik nav tiesību aktu, kas konkrēti attiecas uz bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām un mobilitāti. Turklāt nekas neliecina, ka dalībvalstis plāno tiesību aktus šajā jomā. Bez piemērota veida, kā panākt atzišanu un veicināt mobilitāti, dalībvalstu līmeņa pasākumiem būtu ierobežotas priekšrocības.

Tāpēc tika izvērtēti trīs politikas risinājumi, lai samazinātu konstatētos šķēršļus, ar kuriem saskaras bezpeļņas asociācijas, darbojoties pāri robežām iekšējā tirgū.

Pirmais politikas risinājums tika analizēts, izmantojot divus apakšrisinājumus, ar kuriem ierosināts ieviest: a) Eiropas tiesisko formu “Eiropas asociācija”, kas reglamentētu visus šīs jaunās tiesiskās formas darbības aspektus un pastāvētu līdzās valstu tiesiskajām formām, tās neaizstājot. Eiropas asociācijas forma būtu izdevīga bezpeļņas asociācijām, kuras vēlas darboties vairākās dalībvalstīs, taču nebūtu tik piemērota mazām bezpeļņas asociācijām, kas neregulāri veic pārrobežu darbības; b) ES līmeņa tiesisko formu “Eiropas pārrobežu asociācija”, kas aptvertu tieši pārrobežu aspektus. Atšķirībā no a) apakšpunktā minētā apakšrisinājuma šajā apakšrisinājumā ir nevis pilnībā aplūkota tiesiskā forma, bet gan izsmelīgi aplūkoti pārrobežu aspekti. Abi apakšrisinājumi būtu balstīti uz LESD 352. pantu, un tādējādi jaunā tiesiskā forma tiktu izveidota ar regulu.

Otrajā politikas risinājumā ir ierosināts harmonizēt kopējos minimālos standartus bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām un mobilitātei visās dalībvalstīs. Šis risinājums paredz, ka, lai sasniegtu šos mērķus, būtu jāatceļ vai jāgroza esošie dalībvalstu tiesību aktu noteikumi un jāievieš jauni. Šis risinājums veicinātu pilnīgu reģistrāciju tiešsaistē, digitālos reģistrus un standartizētas procedūras, lai atvieglotu pārrobežu bezpeļņas asociāciju reģistrāciju un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un ES līmenī. Bezpeļņas asociācijas automātiski gūtu labumu no šiem harmonizēšanas pasākumiem, un atkarībā no saskaņošanas apjoma jaunie noteikumi varētu skart visas bezpeļņas asociācijas. Daļēja valsts tiesību aktu harmonizēšana vienkāršotu noteikumus, kas piemērojami bezpeļņas asociācijām, kuras darbojas pāri robežām, nodrošinot tiesības un aizsardzības pasākumus to pārrobežu mobilitātei un darbībām. Šā risinājuma juridiskais instruments būtu direktīva, un juridiskais pamats būtu LESD 114. vai 50. pants, vai tie abi, ņemot vērā iniciatīvas materiālo piemērošanas jomu.

Treškārt, ir izvērtēts politikas risinājums, kas paredz valsts līmenī izveidot bezpeļņas asociāciju papildu tiesisko formu, kas izstrādāta pārrobežu mērķiem un ko atzīst dalībvalstis. Šis politikas risinājums paredz, ka katrai dalībvalstij savā valsts tiesību sistēmā būtu jāievieš bezpeļņas asociācijas tiesiskā forma, kas pielāgota pārrobežu mērķiem. ES līmenī tā ietvertu tikai tādu prasību un aizsardzības pasākumu noteikšanu, kas nepieciešami, lai atvieglotu minēto pārrobežu mērķu sasniegšanu, un tā pastāvētu līdzās esošajām bezpeļņas asociāciju tiesiskajām formām, kas paredzētas valstu tiesību aktos, vienlaikus ievērojot atšķirīgās valstu tradīcijas asociāciju tiesību jomā. “Pārrobežu asociācijām” nebūtu obligāti jāreģistrējas katrā dalībvalstī atsevišķi, jo to tiesībsubjektība, tiesībspēja un rīcībspēja tiktu atzīta automātiski, un pat tad, ja papildu formalitātes būtu pamatotas, “pārrobežu asociācijām” nebūtu jāsniedz

informācija, kas jau iepriekš iesniegta dalībvalsts kompetentajai iestādei. Tā vietā informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm notiktu digitāli.

Trešais politikas risinājums paredz pirmā un otrā politikas risinājuma aspektu kombināciju, jo ar to tiktu izveidota jauna papildu bezpeļņas asociāciju tiesiska forma (līdzīgi pirmajam politikas risinājumam), taču vienīgi ar noteikumiem, kas attiecas uz pārrobežu aspektiem, ko dalībvalstis varētu pielāgot savai attiecīgajai valsts situācijai, veicot transponēšanu (līdzīgi otrajam politikas risinājumam), vienlaikus izvairoties no nepieciešamības valsts līmenī obligāti grozīt noteikumus par esošajām tiesiskajām formām.

Lai gan visi politikas risinājumi palīdzētu sasniegt iniciatīvas politikas mērķus (lai gan atšķirīgā veidā un apmērā), galvenās atšķirības ir saistītas ar to, cik lielā mērā tie atbilst proporcionalitātes un subsidiaritātes principam, un to, cik juridiski iespējami tie ir, ņemot vērā konstatēto problēmu. Ņemot to vērā, trešais risinājums izrādījās vēlamais risinājums, jo tas palīdz atrisināt konstatēto problēmu un ir vērsti uz konkrētiem mērķiem, vienlaikus tas ir mērķorientēts un līdzsvarots izmaksu un ieguvumu ziņā²⁹.

Turklāt pētījumā, kas ir ietekmes novērtējuma pamatā, tika novērtēta arī vēlamā politikas risinājuma ekonomiskā, sociālā un vides ietekme un secināts, ka trešajam politikas risinājumam kopumā būs pozitīva ietekme uz kompetentajām iestādēm ilgtermiņā bez ievērojamām pielāgošanās izmaksām.

No ekonomiskās perspektīvas priekšlikums nerada nekādas izmaksas. Bezpeļņas asociācijām, kuras pieņem šo jauno tiesisko formu, var rasties noteiktas izmaksas, kas būs atkarīgas no tā, cik lielā mērā harmonizētie noteikumi atšķirsies no valsts noteikumiem, taču šīs izmaksas nebūs ievērojamas. Ja būs jāizveido vai jāpielāgo tiešsaistes reģistrs, valsts pārvaldes iestādēm var rasties nebūtiskas izmaksas. Asociācijām, kuras nevēlas pieņemt šo tiesisko formu, neradīsies nekādas pielāgošanas un administratīvās izmaksas. Šis politikas risinājums samazinās gan vienreizējās izmaksas, kas saistītas ar darbību sākšanu, gan regulārās izmaksas bezpeļņas asociācijām, kas darbojas pāri robežām, salīdzinot ar pamata politikas risinājumu. Precīzāk, darbības sākšanas papildizmaksu (piem., informācijas izmaksu un tiešo maksu) samazinājums tiek lēsts 2150 EUR apmērā uz vienu darbības sākšanu. Novērtētajā 15 gadu laikposmā papildizmaksu samazinājumi varētu sasniegt no 338 miljoniem EUR līdz 378 miljoniem EUR saskaņā ar labākās aplēses scenāriju (358 miljoni EUR, pieņemot, kas vidēji novērtētajā 15 gadu laikposmā būs 166 500 jaunas pārrobežu asociācijas). Tiek lēsts, ka bezpeļņas asociācijām, kas pašlaik darbojas pāri robežām, darbības papildizmaksu (kārtējo izmaksu, piem., administratīvo un atbilstības nodrošināšanas izmaksu) samazinājums būs 770 miljonu EUR apmērā. Novērtētajā 15 gadu laikposmā izmaksu ietaupījums varētu būt līdz pat 8,5 miljardiem EUR, kas veicinātu vispārēju regulatīvā sloga samazināšanos. Ietekmes novērtējumā ir arī dota vislabākā iespējamā netiešā ekonomikas ieguvuma aplēse, proti, 157 000–176 000 papildu asociācijas, kuras darbojas pāri robežām un rada 64 000–71 000 darbavietu, kā arī pievienotā vērtība 3,57–4 miljardu EUR apmērā, kas atbilst maksimālajam potenciālajam izlietojumam 15 gadu laikā³⁰.

Attiecībā uz sociālo ietekmi šķiet grūti noteikt cēloņsakarību starp direktīvu, ar ko vienkāršo regulatīvos un administratīvos noteikumus par bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbību, un

²⁹ Kā norādīts ietekmes novērtējuma ziņojuma 6. un 7. iedaļā.

³⁰ Skatīt ietekmes novērtējuma ziņojuma 6.3. iedaļu "PO3. Pārrobežu dalībai un/vai pārrobežu mērķiem vai darbībām paredzēta papildu valsts mēroga tiesiskās formas izveide", 64.–67. lpp. Papildu skaidrojumi par 6.3. iedaļā sniegto skaitļu aprēķiniem (un citiem skaitļiem, kas sniegti saistībā ar ietekmes novērtējumu, kurš papildina šo likumdošanas iniciatīvu) ir atrodami ietekmes novērtējuma ziņojuma 2., 6., 7. un 8. iedaļā un ietekmes novērtējuma ziņojuma 3., 4. un 6. pielikumā.

iespējamo sociālo ietekmi. Tomēr ietekmes novērtējumā tika konstatēta netieša, taču neizmērāma pozitīva ietekme. Jo īpaši tiek uzskatīts, ka direktīva uzlabos iedzīvotāju piekļuvi nozarēs, kas piedāvā pakalpojumus visās dalībvalstīs (piem., veselības aprūpes un sociālie pakalpojumi, sabiedriskais darbs, sociālais darbs, izglītība un apmācība, nodarbinātības pakalpojumi utt.). Tas vēl vairāk veicinās konvergenci starp dažādiem dalībvalstīs piedāvātajiem modeļiem, tādējādi kopumā uzlabojot šādu pakalpojumu kvalitāti ES. Attiecībā uz pamattiesībām šī direktīva varētu arī nostiprināt pulcēšanās un biedrošanās brīvību nediskriminējošā veidā, jo pret bezpeļņas asociācijām, kuras izmanto jaunās tiesiskās formas, būtu tāda pati attieksme kā pret bezpeļņas asociācijām, kas jau darbojas saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Saskaņā ar dokumentu izpēti un sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, uzlabojot nosacījumus bezpeļņas asociāciju darbībai iekšējā tirgū, tiek uzskatīts, ka trešais politikas risinājums spēcīgi pozitīvi ietekmēs bezpeļņas asociāciju un to biedru tiesības uz pulcēšanās un biedrošanās brīvību, kā arī tiesības uz vārda un informācijas brīvību ES.

Principā nav sagaidāms, ka iniciatīvas būtība un mērķi radīs izmērāmu tiešu ietekmi uz vidi. Aplūkojot iespējamās netiešās ieguvumus, ir sagaidāms, ka vēlamais risinājums radīs pozitīvu ietekmi, uzlabojot to bezpeļņas asociāciju stāvokli un klātbūtni, kas darbojas pāri robežām vides un klimata pārmaiņu jomā, piem., veicina biodaudzveidību, dabas aizsardzību un cīņu pret klimata pārmaiņām.

Iniciatīvai būtu arī netieša ekonomiska ietekme uz inovāciju un konkurenci sabiedrībai ļoti nozīmīgās nozarēs (piem., veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi, sociālais darbs, darba integrācija, apmācības un izglītības pakalpojumi, nodarbinātības pakalpojumi un pētniecība un izstrāde). Ja iekšējā tirgū būs mazāk šķēršļu bezpeļņas asociācijām, palielināsies pakalpojumu un produktu piedāvājums valstu tirgos, kā arī pastiprināsies sadarbība un konkurence. Tas veicinās inovāciju, kā arī pakalpojumu un preču cenu kvalitāti.

Visbeidzot, iniciatīva sniedz ieguldījumu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanā un jo īpaši atbalsta 8. IAM (Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem) sasniegšanu, veicinot darbvietu radīšanu un uzlabojot vienlīdzīgu un iekļaujošu piekļuvi ekonomiskajām iespējām. Tā arī veicina 16. IAM (Miers, taisnīga tiesa un iekļaujoša sabiedrība) sasniegšanu, stiprinot pilsonisko sabiedrību, aizsargājot asociācijas citu struktūru vidū.

• **Pamattiesības**

Lai gan šis priekšlikums ir vērsts uz iekšējā tirgus darbību to bezpeļņas asociāciju vajadzībām, kas darbojas pāri robežām, tas pozitīvi ietekmēs arī pamattiesību aizsardzību un veicināšanu. Piem., uzlabojot nosacījumus bezpeļņas asociāciju darbībai iekšējā tirgū, tiks stiprināta vārda un informācijas brīvība (Hartas 11. pants) un mierīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvība (Hartas 12. pants) Eiropas Savienībā. Tas faktiski ļaus bezpeļņas asociācijām ar pārrobežu mērķiem efektīvi paplašināties, tādējādi veicinot arī to pamattiesību izmantošanu plašākā mērogā, gūstot labumu no harmonizētā tiesiskā regulējuma, kurā netiktu ignorētas valstu īpatnības.

No šā viedokļa šai iniciatīvai būs pozitīva papildu ietekme uz pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu ES un vispārējo Eiropā novēroto pilsoniskās telpas samazināšanos, veicinot bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbības un mobilitāti un dodot tām iespēju piesaistīt biedrus, brīvprātīgos un interešu grupas, kas darbojas vienotajā tirgū. Šī iniciatīva atvieglotu bezpeļņas asociāciju iesaistīšanos darbībās visās dalībvalstīs un dotu tām iespēju, pirmkārt, atraisīt savu ekonomisko potenciālu un, otrkārt, potenciālu pazemināt sliekšni pilsoņu līdzdalībai bezpeļņas asociācijās visā Savienībā (kā norādīts ietekmes novērtējuma ziņojuma 4. iedaļā par vispārējiem mērķiem). Galu galā iniciatīvai būs netieša pozitīva ietekme uz ES demokrātisko telpu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu pārskatā ir izklāstīta ietekme uz budžetu, cilvēkresursiem, administratīvajiem resursiem.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija uzraudzīs direktīvas īstenošanu un reizi septiņos gados sniegs ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam. Lai veiktu pārraudzību un sniegtu ziņojumus, Komisija lūgs atsauksmes galvenajām ieinteresētajām personām par priekšlikuma ietekmi, tostarp par priekšrocībām, trūkumiem un jebkādam praktiskām dalībvalstu un bezpeļņas asociāciju īstenošanas problēmām. Regulāras atsauksmes ļaus arī savākt datus no dalībvalstīm par to teritorijā reģistrētajām Eiropas pārrobežu asociācijām (*ECBA*).

- **Paskaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Lai nodrošinātu šā priekšlikuma pareizu īstenošanu, ir nepieciešami paskaidrojoši dokumenti, kuros izskaidrotas attiecības starp tā komponentiem un attiecīgajām valstu transponēšanas instrumentu daļām.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ierosinātajā direktīvā ir paredzēti pasākumi, ar kuriem koordinē nosacījumus “Eiropas pārrobežu asociāciju” (*ECBA*) dibināšanai un darbībai ar mērķi atvieglot bezpeļņas asociācijām to tiesību efektīvu īstenošanu, kas saistītas ar brīvību veikt uzņēmējdarbību, kapitāla brīvu apriti, pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas brīvību un brīvu preču apriti iekšējā tirgū.

Tā satur tālāk aprakstītos noteikumus.

1. nodaļā, pirmkārt, ir ietverti vispārīgi noteikumi, piem., priekšmets un darbības joma (1. pants) un definīcijas (2. pants). Otrkārt, tajā ir detalizēti aprakstītas *ECBA* iezīmes (3. pants) un piemērojamie noteikumi (4. pants). Treškārt, tajā *ECBA* ir piešķirta tiesībsubjektība, tiesībspēja un rīcībspēja un noteikta to automātiska atzišana visās dalībvalstīs (5. pants). Ceturtkārt, tajā ir kopīgi noteikumi *ECBA* attiecībā uz to statūtiem (6. pants), pārvaldību (7. pants) un dalību tajās (8. pants).

2. nodaļā ir uzskaitītas *ECBA* tiesības un aizliegtie ierobežojumi. *ECBA* gūst labumu no vienlīdzīgas attieksmes (9. pants) un nediskriminācijas (10. pants) principa. Visiem lēmumiem par *ECBA*, ko pieņemušas administratīvās iestādes dalībvalstīs, vajadzētu būt pārskatāmiem tiesā (11. pants). *ECBA* būtu jāreģistrējas tikai vienā dalībvalstī, lai iegūtu tiesībsubjektību, tiesībspēju un rīcībspēju, un gan piederības, gan uzņēmējas dalībvalstis var pieprasīt papildu formalitātes tikai tādu sevišķi svarīgu iemeslu dēļ, kas saistīti ar sabiedrības interesēm (12. pants). *ECBA* vajadzētu būt iespējai pieteikties finansējumam tajā(-ās) dalībvalstī(-īs), kurā(-ās) tā darbojas, un tās iespējām nodrošināt vai saņemt finansējumu nevajadzētu būt ierobežotām, izņemot gadījumus, kad šādus ierobežojumus paredz tiesību akti, tie ir pamatoti ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm vai ir piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai (13. pants). Turklāt *ECBA* vajadzētu būt iespējai sniegt un saņemt pakalpojumus un iesaistīties preču tirdzniecībā (14. pants). Kā arī uz *ECBA* nedrīkstētu attiekties noteikti ierobežojumi, kuru pamatā ir, piem., tās dalībnieku valstspiederība (15. pants).

3. nodaļa attiecas uz *ECBA* dibināšanas un reģistrācijas noteikumiem, un tā sastāv no divām iedaļām. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka *ECBA* tiek izveidota, ja tā tiek reģistrēta un tajā ir vismaz trīs dibinātāji (16. pants). Šajā nodaļā paredzēti arī noteikumi par bezpeļņas asociāciju pārveidi par *ECBA* (17. pants). Tajā ir paredzēti reģistrācijas pieteikuma iesniegšanas noteikumi (18. pants), kā arī reģistrācijas procedūra (19. pants). Tāpat arī tajā ir noteikts, ka dalībvalstīm jāizveido reģistrs *ECBA* reģistrēšanai (20. pants) un jānosaka *ECBA* sertifikāta saturs (21. pants).

4. nodaļā ir izklāstīti noteikumi par *ECBA* mobilitātes tiesībām. Tas jo īpaši attiecas uz *ECBA* iespēju pārcelt tās juridisko adresi, novēršot situāciju, kad šāda pārcelšana izraisa attiecīgās *ECBA* darbības izbeigšanu (22. pants), un *ECBA* juridiskās adreses pārcelšanas procedūru (23. pants).

Priekšlikuma 5. nodaļā ir ietverti noteikumi *ECBA* darbības izbeigšanu. Precīzāk, tajā ir paredzēti noteikumi par brīvprātīgu darbības izbeigšanu (24. pants) un piespiedu darbības izbeigšanu (27. pants). Turklāt šī nodaļa nodrošina, ka *ECBA* darbības izbeigšana attiecas uz tādu likvidāciju, kurai jāatbilst nesadalīšanas ierobežojumam, kas ir saistīts ar tās bezpeļņas mērķi (25. pants).

6. nodaļā ir iekļauti nosacījumi par priekšlikumā ietverto noteikumu izpildi, sadarbību to piemērošanā un attiecīgu uzraudzību. Tas attiecas uz tādas kompetentās iestādes izraudzīšanu, kura atbild par no šā priekšlikuma izrietošo pienākumu izpildi (27. pants), administratīvo sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Komisijas veikto iekšējā tirgus informācijas sistēmas (*IMI*) izmantošanas uzraudzību saistībā ar šo sadarbību (28. pants) un noteikumiem par šīs ierosinātās direktīvas uzraudzību un ziņošanu par to (29. pants).

7. nodaļā ir izklāstīti nobeiguma noteikumi, kas ļauj Komisijai pieņemt īstenošanas aktus (30. pants), par šā priekšlikuma transponēšanu (31. pants) un stāšanos spēkā (32. pants), kā arī ir norādīti priekšlikuma adresāti (33. pants).

Direktīvai ir pievienota regula, kas ir tehniska un groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012, ar ko izveidoja iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*IMI*), lai nodrošinātu, ka dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbojas un apmainās ar informāciju, izmantojot *IMI*, kad tās piemēro valsts noteikumus, kas īstenoti saskaņā ar priekšlikuma noteikumiem (1. pants). Ar to arī groza Regulu (ES) 2018/1724³¹, ar ko izveidoja vienotu digitālo vārteju, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis nodrošina tiešsaistes piekļuvi informācijai par *ECBA* un bezpeļņas asociācijām, un atvieglotu pierādījumu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm procedūrās, kā paredzēts ierosinātajā direktīvā attiecībā uz *ECBA* (2. pants).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.).

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par Eiropas pārrobežu asociācijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 50. un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 26. panta 2. punktu iekšējais tirgus ir teritorija bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte. Šī mērķa sasniegšanai LESD 50. pantā ir noteikts, ka, lai panāktu brīvību veikt uzņēmējdarbību attiecībā uz kādu darbības jomu, Eiropas Parlaments un Padome pieņem direktīvas. Turklāt LESD 114. pantā ir noteikts, ka Eiropas Parlamentam un Padomei jāpieņem pasākumi, lai tuvinātu noteikumus, kas paredzēti dalībvalstu normatīvajos vai administratīvajos aktos, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.
- (2) Bezpeļņas asociāciju darbības attīstības šķēršļu novēršana visās dalībvalstīs ir būtiska, lai panāktu to brīvību veikt uzņēmējdarbību, kā arī citas pamatbrīvības, piem., kapitāla nodrošināšanas un saņemšanas brīvību un pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas brīvību iekšējā tirgū. Tuvinot valstu tiesību aktu noteikumus, kas ietekmē minēto brīvību izmantošanu, šī direktīva palīdz sasniegt iekšējā tirgus darbības uzlabošanas mērķi. Tādējādi šī direktīva palīdzēs sasniegt arī Eiropas integrācijas stiprināšanas, sociālā taisnīguma un ES pilsoņu labklājības veicināšanas un pulcēšanās un biedrošanās brīvības efektīvas izmantošanas mērķus visā Savienībā.
- (3) Eiropas Parlaments 2022. gada 17. februārī pieņēma rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtiem³³.
- (4) Eiropas Komisija 2021. gada 9. decembrī pieņēma jaunu sociālās ekonomikas rīcības plānu³⁴. Šajā rīcības plānā Komisija ierosināja īpašus pasākumus, lai radītu sociālās

³² Atsauce uz atzinumu.

³³ Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūti. Eiropas Parlamenta 2022. gada 17. februāra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtiem (2020/2026(INL)) (2022/C 342/17) (OV C 342, 6.9.2022., 225. lpp.).

ekonomikas struktūrām iespējas sākt darbību un paplašināties, kā arī padarītu sociālo ekonomiku un tās potenciālu pamanāmāku. Eiropas Parlaments atzinīgi novērtēja rīcības plānu 2022. gada 6. jūlija rezolūcijā³⁵.

- (5) Pēc sociālās ekonomikas rīcības plāna īstenošanas Komisija ieteica konkrētus pasākumus, lai atbalstītu sociālo ekonomiku, kurā prioritāte ir cilvēki, sociālie un vides jautājumi, nevis peļņa. 2023. gada 13. jūnija priekšlikumā Padomes ieteikumam par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi³⁶ ir iekļauti ieteikumi dalībvalstīm izstrādāt un īstenot sociālās ekonomikas stratēģijas. Tajā pašā dienā Komisija publicēja vēl divus dienestu darba dokumentus, kuru mērķis ir uzlabot izpratni par attiecīgajiem nodokļu noteikumiem sociālās ekonomikas struktūrām³⁷ un sabiedriskā labuma iniciatīvām paredzētiem pārrobežu ziedojumiem³⁸.
- (6) No bezpeļņas sektorā un sociālajā ekonomikā pieejamajām tiesiskajām formām lielākā daļa izvēlas bezpeļņas asociācijas tiesisko formu. Bezpeļņas asociācijas ne tikai veicina Savienības mērķu sasniegšanu un mērķu sasniegšanu sabiedrības interesēs, bet arī sniedz nozīmīgu ieguldījumu iekšējā tirgū, regulāri iesaistoties dažādu veidu saimnieciskajā darbībā, piem., piedāvājot pakalpojumus tādās nozarēs kā sociālie pakalpojumi un veselības aizsardzība, komunikācija un informācija, interešu aizstāvība, kultūra, vides aizsardzība, izglītība, atpūta, sports un zinātne, kā arī tehnoloģiju sasniegumu veicināšana. Tas attiecas uz gadījumiem, kad saimnieciskās darbības veikšana ir bezpeļņas asociācijas pamatdarbība vai mērķis, kā arī uz citiem gadījumiem.
- (7) Lai veicinātu ekonomisko un sociālo izaugsmi visās dalībvalstīs, ir svarīgs pilnībā funkcionējošs iekšējais tirgus, kurā var darboties bezpeļņas asociācijas. Patlaban šķēršļi iekšējā tirgū neļauj bezpeļņas asociācijām paplašināt savu darbību ārpus valsts robežām, tādējādi kaitējot iekšējā tirgus efektīvai darbībai. Lai izveidotu pilnībā efektīvu iekšējo tirgu, jānodrošina pilnīga brīvība veikt uzņēmējdarbību attiecībā uz visām darbībām, kas veicina Savienības mērķu sasniegšanu.
- (8) Lai izveidotu īstu iekšējo tirgu bezpeļņas asociāciju saimnieciskajai darbībai, jāatceļ visi nepamatotie ierobežojumi attiecībā uz brīvību veikt uzņēmējdarbību, pakalpojumu brīvu apriti, preču brīvu apriti un kapitāla brīvu apriti, kas joprojām ir spēkā dažu dalībvalstu tiesību aktos. Šie ierobežojumi neļauj bezpeļņas asociācijām darboties pāri robežām, jo īpaši tāpēc, ka tie rada īpašu vajadzību piešķirt resursus nevajadzīgām administratīvajām vai atbilstības nodrošināšanas darbībām, kam ir īpaši atturoša ietekme, ņemot vērā bezpeļņas asociāciju bezpeļņas raksturu.
- (9) Šie šķēršļi rodas dalībvalstu tiesību aktu nesaskanīguma dēļ. Tiesiskais regulējums, kurā bezpeļņas asociācijas veic savu darbību Savienībā, ir balstīts uz valstu tiesību aktiem, kas nav harmonizēti Savienības līmenī. Patlaban bezpeļņas asociāciju

³⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ekonomikas, kas darbojas cilvēku labā, veidošana. Rīcības plāns sociālajai ekonomikai", COM(2021) 778 final.

³⁵ Eiropas Parlamenta 2022. gada 6. jūlija rezolūcija par ES sociālās ekonomikas rīcības plānu (2021/2179(INI)).

³⁶ Priekšlikums Padomes Ieteikumam par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi COM(2023) 316 final.

³⁷ Komisijas dienestu darba dokuments "Attiecīgās nodokļu sistēmas sociālās ekonomikas struktūrām", SWD(2023) 211 final.

³⁸ Komisijas dienestu darba dokuments Labdarības organizāciju un to līdzekļu devēju nediskriminējoša aplikšana ar nodokļiem — no ES judikatūras izrietošie principi", SWD(2023) 212 final.

tiesībsubjektība, tiesībspēja un rīcībspēja netiek atzīta vienādi visā Savienībā, un bieži vien tām jāreģistrējas otrreiz vai pat jāveido jauna juridiska persona, lai iesaistītos darbībā kādā dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā tās ir iedibinātas. Pamatelementi, kas attiecas uz bezpeļņas asociāciju mobilitāti Savienībā, joprojām ir nepietiekami reglamentēti, tādēļ visām bezpeļņas asociācijām, kas veic pārrobežu darbības, rodas juridiskas neskaidrības. Piem., ja bezpeļņas asociācijas plāno pārcelt savu juridisko adresi uz jaunu dalībvalsti, joprojām pastāv neskaidrības par pārvietošanu. Jo īpaši tas, ka nav iespējams pārcelt juridisko adresi, neveicot likvidāciju, traucē bezpeļņas asociācijām darboties, pārvietoties un veikt restrukturizāciju pāri robežām Savienībā. Valstu noteikumi atšķiras un bieži vien nenodrošina skaidrus risinājumus un procedūras bezpeļņas asociāciju pārrobežu mobilitātes un saimnieciskās darbības īstenošanai.

- (10) Lai atvieglotu bezpeļņas asociāciju darbību iekšējā tirgū, tām jāspēj piekļūt līdzekļiem un kapitālam un novirzīt tos efektīvi pāri robežām. Tas ietver atlīdzību par saimniecisko darbību, kā arī ziedojumus, mantojumu vai citus finansējuma veidus. Atšķirīgi tiesiskie regulējumi un esošie ierobežojumi dalībvalstīs attiecībā uz ziedojumu un līdzīgu ieguldījumu saņemšanu un pieprasīšanu jebkādā veidā izraisa iekšējā tirgus sadrumstalotību un rada šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.
- (11) Turklāt dažu dalībvalstu tiesību aktos ir noteiktas prasības attiecībā uz bezpeļņas asociāciju biedru vai šādu asociāciju izpildinstitūcijas biedru valstspiederību vai likumīgu uzturēšanos. Šādas prasības būtu jāatceļ, lai aizsargātu ES pilsoņu brīvību veikt uzņēmējdarbību un biedrošanās brīvību.
- (12) Biedrošanās brīvībai ir izšķiroša nozīme demokrātijas darbībā, jo tā ir būtisks nosacījums, lai personas varētu izmantot citas pamattiesības, tostarp tiesības uz vārda un informācijas brīvību. Kā atzīts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (*Charter of Fundamental Rights, CFR*) un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (ECTK), biedrošanās brīvība ir viena no pamattiesībām.
- (13) Tāpēc jāievieš harmonizēti noteikumi, kas atvieglo bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbību īstenošanu. Spēkā esošie valstu noteikumi par pārrobežu asociācijām būtu jāharmonizē, lai nodrošinātu, ka šīs bezpeļņas asociācijas var iegūt tiesisko formu, kas ir īpaši izstrādāta pārrobežu darbību veicināšanai. Šī tiesiskā forma būtu jānosaka dalībvalstu tiesību sistēmās, pielāgojot to attiecīgos noteikumus par bezpeļņas asociācijām. Šī tiesiskā forma, kas nosakāma par "Eiropas pārrobežu asociāciju" (*ECBA*), būtu automātiski jāatzīst visās dalībvalstīs, un tā ļaus bezpeļņas asociācijām pārvarēt šķēršļus, ar kuriem tās saskaras iekšējā tirgū, vienlaikus ievērojot dalībvalstu tradīcijas attiecībā uz bezpeļņas asociācijām.
- (14) Turklāt atļauja bezpeļņas asociācijām pilnībā izmantot brīvību veikt uzņēmējdarbību Savienībā, veicot vienreizēju reģistrāciju, kas būtu spēkā visā Savienībā, un to tiesībsubjektības automātiska atzīšana ir tieši saistīta ar iekšējā tirgus darbību un iespēju gūt efektīvu labumu, ko sniedz no šīs brīvības izrietošās tiesības, kā arī ir nepieciešama minēto mērķu īstenošanai.
- (15) Arodbiedrības un arodbiedrību asociācijas nedrīkstētu dibināt *ECBA*, jo tām ir īpašs statuss valstu tiesību aktos.

- (16) Ne politiskās partijas, ne politisko partiju apvienības nedrīkstētu dibināt *ECBA*, jo valstu un Savienības tiesību aktos tām ir īpašs statuss, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014³⁹.
- (17) Arī baznīcas un citas reliģiskas organizācijas, un filozofiskas vai nekonfesionālas organizācijas LESD 17. panta izpratnē, kā arī šādu struktūru apvienības nedrīkstētu dibināt *ECBA*, jo Savienībai nav kompetences reglamentēt to statusu un tām ir īpašs statuss valstu tiesību aktos.
- (18) *ECBA* būtu jādibina, pamatojoties uz vienošanos starp fiziskām personām, kas ir Savienības pilsoņi vai likumīgi dzīvojoši trešo valstu valstspiederīgie, vai juridiskām personām, kas iedibinātas Savienībā, izņemot personas, kuras ir notiesātas par noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, saistītiem predikatīviem nodarījumiem⁴⁰ vai teroristu finansēšanu, vai uz tiem attiecas pasākumi, kas aizliedz to darbību kādā dalībvalstī tādu pašu iemeslu dēļ. Ņemot vērā *ECBA* bezpeļņas mērķi, ja *ECBA* veido juridiskas personas, arī tām vajadzētu būt bezpeļņas mērķim.
- (19) *ECBA* bezpeļņas mērķim vajadzētu nozīmēt, ka, ja peļņa tiek gūta no saimnieciskās darbības, to izmanto vienīgi *ECBA* statūtos noteikto mērķu sasniegšanai un to nedrīkst pārdalīt. Tāpēc vajadzētu būt aktīvu bloķēšanas regulējumam, kas prasa, ka nedrīkst notikt aktīvu sadale dalībniekiem pat darbības izbeigšanas gadījumā. Pēdējā no minētajiem gadījumiem atlikušie aktīvi būtu jānodod nesavtīgā veidā, piem., citām bezpeļņas asociācijām ar tādu pašu mērķi.
- (20) Sabiedrībā, kurā valda plurālisms, nediskriminācija, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un sieviešu un vīriešu līdztiesība, *ECBA* jācenšas sasniegt mērķus, kas ir saderīgi ar vērtībām, kas noteiktas Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantā, tādām kā cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību, tai skaitā minoritātes pārstāvošo personu tiesību, ievērošana. Turklāt nedrīkstētu pastāvēt iespēja izmantot *ECBA* tādiem nolūkiem kā terorisma finansēšana, nodokļu nemaksāšana, nodokļu apiešana, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana vai jebkādiem noziedzīgiem nodarījumiem vai nelikumīgiem mērķiem.
- (21) *ECBA* pārrobežu darbība ir centrālais elements. Tādēļ *ECBA* būtu jāīsteno mērķis vai tās statūtos jābūt noteiktam mērķim vismaz daļu no darbībām veikt pāri robežām Savienībā, vismaz divās dalībvalstīs, un tās dibinātājiem jābūt saistītiem ar vismaz divām dalībvalstīm, pamatojoties uz pilsonību vai uzturēšanos, fizisku personu gadījumā, vai arī, pamatojoties uz juridiskās adreses atrašanās vietu, juridisku personu gadījumā.
- (22) Lai nodrošinātu, ka *ECBA* izpilda mērķus, kas ir to izveides pamatā, *ECBA* iezīmju un tiesību harmonizācijas pakāpei vajadzētu būt samērīgai ar to identificēto problēmu mērogu un apjomu, ar kurām saskaras bezpeļņas asociācijas, iesaistoties pārrobežu darbībās.
- (23) Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visām *ECBA*, būtisks nosacījums ir harmonizēt *ECBA* tiesībsubjektības, tiesībspējas un rīcībspējas galvenās iezīmes visā

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 (2014. gada 22. oktobris) par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu (OV L 317, 4.11.2014., 1. lpp.).

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1673 (2018. gada 23. oktobris) par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu ar krimināltiesībām (OV L 284, 12.11.2018., 22. lpp.).

Savienībā un to automātisku atzīšanu visās ES dalībvalstīs, un reģistrācijas procedūru, dalībvalstīm nenosakot atšķirīgus noteikumus šajās jomās. *ECBA* darbības aspekti, kuri nav harmonizēti ar šo direktīvu, būtu jāreglamentē ar valstu noteikumiem, kas attiecas uz līdzīgākā veida bezpeļņas asociācijām, kuras noteiktas valstu tiesību aktos. Šādām struktūrām neatkarīgi no to nosaukuma valsts tiesību sistēmā visos gadījumos vajadzētu būt balstītām uz dalību, ar bezpeļņas mērķi un tiesībsubjektību. Lai nodrošinātu pārredzamību un juridisko noteiktību, dalībvalstīm šie noteikumi būtu jāpaziņo Komisijai.

- (24) Lai nodrošinātu, ka dalībvalstīm ir piemēroti instrumenti terorisma finansēšanas apkarošanai un noteiktu kapitāla aprites darbību pārredzamības nodrošināšanai, noteikumiem, kas saskaņā ar šo direktīvu piemērojami *ECBA*, nevajadzētu skart pasākumus, ko dalībvalstis pieņēmušas, lai novērstu bezpeļņas asociāciju ļaunprātīgu izmantošanu publiskās politikas un sabiedriskās drošības apsvērumu dēļ un nodrošinātu noteiktu kapitāla aprites darbību pārredzamību, ja to prasa Savienības tiesību akti vai valstu tiesību akti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- (25) Lai novērstu juridiskos un administratīvos šķēršļus bezpeļņas asociācijām, kas darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, un nodrošinātu iekšējā tirgus darbību, visām dalībvalstīm būtu automātiski jāatzīst *ECBA* tiesībsubjektība un tiesībspēja un rīcībspēja. Šī tiesībsubjektība un tiesībspēja un rīcībspēja būtu jāpiešķir līdz ar *ECBA* reģistrēšanu kādā dalībvalstī.
- (26) *ECBA* vajadzētu būt iespējai brīvi lemt par saviem darbības noteikumiem. Jebkurš minētās brīvības ierobežojums, ko noteikusi dalībvalsts, būtu jāpiemēro vispārīgā un nediskriminējošā veidā, kas noteikts likumā, ja tas ir pamatots ar sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm un ir piemērots, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, kā arī nepārsniedz to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai.
- (27) LESD 52., 62. un 65. pants un saistītā judikatūra attiecas arī uz *ECBA*. Šajos LESD pantos ir paredzēts pamatojums pasākumiem, kas ierobežo brīvību veikt uzņēmējdarbību, pakalpojumu sniegšanas brīvību un kapitāla brīvu apriti tādu iemeslu dēļ kā sabiedriskā kārtība, valsts drošība un sabiedrības veselība. Turklāt jēdzienu “sevišķi svarīgi iemesli saistībā ar sabiedrības interesēm”, uz kuru ir atsauce dažos šīs direktīvas noteikumos, ir izstrādājusi Tiesa savā judikatūrā. Dalībvalstu pasākumi, kas var kavēt vai padarīt mazāk pievilcīgu šo Līgumā noteikto brīvību izmantošanu, ir pieļaujami tikai tad, ja tos var attaisnot ar Līgumā uzskaitītajiem mērķiem vai ar Savienības tiesību aktos atzītiem sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm. Lai gan nepastāv izsmeļoša definīcija, Tiesa ir atzinusi, ka pamatojums var būt balstīts uz dažādiem iemesliem, piem., sabiedriskā kārtība, sabiedriskā drošība un sabiedrības veselība, kārtības uzturēšana sabiedrībā, sociālās politikas mērķi, pakalpojumu saņēmēju aizsardzība, patērētāju aizsardzība, darba ņēmēju aizsardzība, ja ir izpildīti pārējie nosacījumi. Šādiem pasākumiem jebkurā gadījumā jābūt piemērotiem, lai nodrošinātu attiecīgā mērķa sasniegšanu, un tie nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai.
- (28) Lai nodrošinātu vienotu un atbilstošu pieeju pārvaldībai visā Savienībā, *ECBA* būtu jāietver lēmēj institūcija, proti, struktūra, kas apvieno visus biedrus un ko dažās dalībvalstīs tradicionāli dēvē par pilnsapulci vai kopsapulci. *ECBA* būtu jāietver arī izpildinstitūcija, ko dažās dalībvalstīs tradicionāli dēvē par izpildkomiteju vai direktoru padomi, un šai izpildinstitūcijai vajadzētu būt atbildīgai par *ECBA* administrēšanu, pārvaldību un darbību. Tai arī būtu jānodrošina *ECBA* statūtu un juridisko saistību izpilde, kā arī jāpārstāv *ECBA* darījumos ar trešām personām un

tiesvedībā. *ECBA* izpildinstitūcijā vajadzētu būt vismaz trīs personām neatkarīgi no tā, vai tās ir fiziskas vai juridiskas personas, kuras rīkojas ar to pārstāvju starpniecību.

- (29) Lai nodrošinātu, ka *ECBA* var efektīvi veikt savas darbības, kā arī vienlīdzīgu attieksmi pret bezpeļņas asociācijām valstu tiesību aktos, attieksmei pret *ECBA* nevajadzētu būt mazāk labvēlīgai kā pret līdzīgām bezpeļņas asociācijām tās dalībvalsts tiesību sistēmā, kuras ietvaros attiecīgā *ECBA* darbojas.
- (30) Saskaņā ar nediskriminēšanas principu un lai nodrošinātu biedrošanās brīvību, īstenojot un piemērojot šo direktīvu, nevajadzētu būt diskriminācijai pret nevienu grupu vai individu jebkāda iemesla dēļ, piem., tādu iemeslu dēļ kā izcelsme, vecums, ādas krāsa, dzimums, seksuālā orientācija, dzimtes identitāte, veselības stāvoklis, imigrācijas vai uzturēšanās statuss, ģenētiskās īpašības, valoda, nacionālā, etniskā vai sociālā izcelsme, politiskie vai citi uzskati, piederība nacionālai minoritātei, fiziska vai garīga invaliditāte, īpašums, rase, reliģija vai ticība, vai arī cits statuss.
- (31) Lai atvieglotu sadarbību starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un Komisiju, dalībvalstīm būtu jānorīko kompetenta iestāde, kas ir atbildīga par šīs direktīvas transponēšanas noteikumu piemērošanu ("kompetentā iestāde"). Komisijai būtu jāpublicē kompetento iestāžu saraksts. Lai iegūtu visaptverošu pārskatu par *ECBA* tiesiskajiem režīmiem dalībvalstīs, šīm dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai tādu attiecīgo iestāžu nosaukumi un uzdevumi, kuras nav kompetentās iestādes un kuras izveidotas vai norīkotas mērķiem, kas noteikti valstu noteikumos, kuri attiecīgā gadījumā piemērojami līdzīgākajām bezpeļņas asociācijām atbilstīgi valsts tiesību aktiem.
- (32) Saskaņā ar tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, kā noteikts *CFR* 47. pantā un *ECTK* 13. pantā, kompetento iestāžu lēmumiem, piemērojot valsts noteikumus, ar kuriem īsteno šo direktīvu, vajadzētu būt pārskatāmiem tiesā. Šādai pārskatīšanai tiesā vajadzētu būt pieejamai *ECBA*, kā arī citām fiziskām vai juridiskām personām attiecībā uz kompetento iestāžu lēmumiem par *ECBA*, tai skaitā bezdarbības gadījumos. Tiesības uz pārskatīšanu tiesā ietver tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā neatkarīgā un objektīvā tiesā, kas iepriekš izveidota ar likumu, saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem un atbilstīgi Savienības Pamattiesību hartas 47. pantam.
- (33) Ņemot vērā *ECBA* bezpeļņas mērķi, tām vajadzētu būt iespējai nediskriminējošā veidā pieteikties finansējumam no publiska vai privāta avota dalībvalstī(-īs), kurā(-ās) tās darbojas. *ECBA* tiesības saņemt un piešķirt finansējumu nedrīkstētu būt ierobežotas, izņemot gadījumus, kad ierobežojumu nosaka tiesību akti un tas ir pamatots ar sevišķi svarīgu iemeslu sabiedrības interesēs, tas ir piemērots, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai, un atbilst Savienības tiesību aktiem.
- (34) Lai nodrošinātu, ka *ECBA* izmanto visas iekšējā tirgus priekšrocības, *ECBA* vajadzētu būt iespējai sniegt un saņemt pakalpojumus, kā arī iesaistīties preču tirdzniecībā bez dalībvalstu iejaukšanās. Ierobežojumi būtu jāpieļauj tikai tad, ja tos nosaka tiesību akti, ja tie ir pamatoti ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm un ir piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, kā arī nepārsniedz to, kas ir nepieciešams minētā mērķa sasniegšanai. Šādai ierobežojumu noteikšanai nevajadzētu skart citu Savienības tiesību aktu noteikumus. Tai būtu jāietver Savienības tiesību aktu noteikumi, kas nostiprina pamatbrīvības, piem., tie, kas noteikti Eiropas

Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/123/EK⁴¹ un garantē brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, kā arī citu Savienības tiesību aktu noteikumi, kas reglamentē konkrētu *ECBA* veiktu saimniecisko darbību.

- (35) Lai izveidotu bezpeļņas asociācijām īstu iekšējo tirgu, jāatceļ noteikti nepamatoti ierobežojumi attiecībā uz brīvību veikt uzņēmējdarbību, pakalpojumu un kapitāla brīvu apriti, kas joprojām ir spēkā dažu dalībvalstu tiesību aktos. Tāpēc dalībvalstīm nevajadzētu noteikt nekādas diskriminējošas prasības *ECBA* vai tās izpildinstitūcijas dalībnieku valstspiederības dēļ, izņemot šajā direktīvā noteiktos gadījumus. Dalībvalstīm arī nevajadzētu noteikt nekādas prasības par dalībnieku fizisku klātbūtni, lai sanāksme būtu spēkā. Lai *ECBA* varētu izmantot visas iekšējā tirgus priekšrocības, dalībvalstīm nevajadzētu pieprasīt, lai *ECBA* juridiskā adrese atrastos tajā pašā dalībvalstī, kur tās centrālā administrācija vai galvenā darbības vieta. Dalībvalstīm arī nevajadzētu noteikt vispārējus aizliegumus *ECBA* veikt saimniecisko darbību, ne arī tikai atļaut tām iesaistīties saimnieciskā darbībā, ja tā ir saistīta ar kādu *ECBA* statūtos noteikto mērķi.
- (36) *ECBA* reģistrācijai vajadzētu būt *ECBA* dibināšanas pamatelementam. Lai reģistrētos, *ECBA* jābūt vismaz trim dibinātājiem. Gan Savienībā iedibinātām juridiskām personām, kurām ir bezpeļņas mērķis, gan fiziskām personām, kuras ir Savienības pilsoņi vai likumīgi uzturas Savienības teritorijā, vajadzētu būt iespējai būt *ECBA* dibinātājiem. Bezpeļņas asociācijām vajadzētu būt arī iespējai pārtapt par *ECBA* tajā pašā dalībvalstī.
- (37) Lai nodrošinātu, ka *ECBA* var darboties pāri robežām un atbilstīgi proporcionalitātes principam, tām būtu jāreģistrējas tikai vienu reizi piederības dalībvalstī, lai iegūtu tiesībsubjektību un tiesībspēju un rīcībspēju. Tāpat arī, lai nodrošinātu šīs reģistrācijas automātisku atzīšanu visā Savienībā, jāharmonizē reģistrācijas procedūra. Tas jo īpaši attiecas uz dokumentiem un informāciju, kas nepieciešama, lai iesniegtu *ECBA* reģistrācijas pieteikumu, kā arī uz veicamajām pārbaudēm.
- (38) Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesībām pieprasīt reģistrētai *ECBA* iesniegt deklarāciju, sniegt informāciju, pieprasīt vai saņemt atļaujas, lai iesaistītos konkrētās darbībās, tikai tad, ja šīs prasības i) piemēro vispārīgā un nediskriminējošā veidā, ii) ir noteiktas tiesību aktos, iii) ir pamatotas ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm, iv) ir piemērotas, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas nepieciešams minētā mērķa sasniegšanai. Šādas prasības var būt saistītas, piem., ar noteiktu nozaru, tādu kā veselības aprūpe, specifiku. Ja dalībvalstis paredz šādas papildu procedūras, attiecīgā informācija jādara publiski pieejama, lai nodrošinātu, ka *ECBA* var izpildīt šīs prasības.
- (39) Lai novērstu krāpšanu, ir svarīgi, lai dalībvalstis verificētu *ECBA* dibinātāju un likumīgo pārstāvju identitāti. Identitātes verifikācija ir īpaši svarīga, ja pieteikšanās reģistrācijai tiek veikta elektroniski. Tā kā dalībvalstīs ir dažāda prakse, īpašajām identitātes verifikācijas metodēm jāpaliek attiecīgās dalībvalsts ziņā.
- (40) Ievērojot brīvību veikt uzņēmējdarbību un biedrošanās brīvību, *ECBA* reģistrācija būtu jāatsaka gadījumos, kad netiek ievērotas formālās reģistrācijas prasības, kā noteikts šajā direktīvā, ja pieteikumā nav iekļauta pilnīga informācija vai ja statūtos izklāstītie mērķi ir pretrunā Savienības tiesību aktiem vai valstu tiesību aktiem, kas atbilst

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

Savienības tiesību aktiem. Turklāt reģistrācija jāatsaka, ja pieteikums neatbilst šajā direktīvā noteiktajām pamatprasībām *ECBA* izveidei, proti, par bezpeļņas mērķi, minimālo dibinātāju skaitu un pārrobežu elementu saistībā ar darbībām vismaz divās dalībvalstīs un dibinātājiem, kuriem ir saikne ar vismaz divām dalībvalstīm. Jebkuram atteikumam reģistrēt *ECBA* vajadzētu būt rakstiskam, un kompetentajai iestādei tas pienācīgi jāpamato.

- (41) Dalībvalstīm būtu jāizveido reģistrs, lai veiktu reģistrāciju un uzturētu un publicētu informāciju par *ECBA*. Šajā reģistrā būtu jāiekļauj informācija par *ECBA* un iesniegtajiem dokumentiem. Tā kā reģistrā glabātā informācija var kļūt neaktuāla, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka *ECBA* paziņo kompetentajai iestādei par jebkādam izmaiņām informācijā par *ECBA* un ka reģistrā glabātā informācija tiek atjaunināta. Šīs direktīvas vajadzībām dalībvalstīm būtu jāļauj izmantot savus esošos valsts reģistrus. Lai nodrošinātu pārredzamību, jo īpaši attiecībā uz *ECBA* dalībniekiem un tās kreditoriem, ja attiecināms, informācija par *ECBA* sertifikātu, *ECBA* likvidācija un darbības izbeigšanu ir tāda informācija, kas būtu jādara publiski pieejama ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc *ECBA* darbības izbeigšanas. Ar sadarbības risinājumiem, kas izstrādāti, īstenojot priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko nosaka pasākumus augsta līmeņa publiskā sektora sadarbībai visā Savienībā⁴², var vēl vairāk atbalstīt dalībvalstis virzībā uz to reģistru pārrobežu sadarbību. Lai nodrošinātu, ka informācija par *ECBA* pastāvēšanu joprojām ir pieejama arī pēc tās darbības izbeigšanas, visi reģistrā turētie un saglabātie dati būtu jāglabā 2 gadus pēc darbības izbeigšanas.
- (42) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679⁴³ un (ES) 2018/1725⁴⁴ piemēro persondatu apstrādei, kas veikta saistībā ar šo direktīvu, tostarp persondatu apstrādei, lai uzturētu *ECBA* un to likumīgo pārstāvju valsts reģistru vai reģistrus, lai piekļūtu persondatiem šādos reģistros un apmainītos ar persondatiem saistībā ar administratīvo sadarbību un savstarpēju palīdzību starp dalībvalstīm saskaņā ar šo direktīvu, attiecīgā gadījumā izmantojot iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*IMI*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2012⁴⁵, un dokumentu glabāšanu saskaņā ar šo direktīvu.
- (43) Lai *ECBA* varētu pilnībā izmantot iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības un, ņemot vērā, ka tiesības uz mobilitāti ir tieši saistītas ar iekšējā tirgus darbību un ir tai nepieciešamas, *ECBA* vajadzētu būt iespējai izmantot pārcelt savu juridisko adresi no vienas dalībvalsts uz citu. Šādai juridiskās adreses pārcelšanai nevajadzētu izraisīt *ECBA* darbības izbeigšanu piederības dalībvalstī vai jaunas juridiskas personas izveidi jaunajā piederības dalībvalstī, vai arī ietekmēt aktīvus vai saistības, ieskaitot līgumos ietvertos noteikumus, vai *ECBA* kredītus, tiesības vai pienākumus, kas pastāvēja pirms pārcelšanas. Mobilitātes gadījumā dalībvalstīm būtu jānodrošina *ECBA* kreditoru

⁴² COM(2022) 720.

⁴³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁴⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2012 (2012. gada 25. oktobris) par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu, un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2008/49/EK (OV L 316, 14.11.2012., 1. lpp.).

interesu aizsardzība, ja tādi ir. Lai nodrošinātu *ECBA* darbinieku aizsardzību, *ECBA* būtu savlaicīgi jāinformē darbinieki par jebkuru ierosināto pārcelšanu un jāļauj tiem izskatīt ierosinātās pārcelšanas noteikumu projektu. Var būt piemērojami arī citi Savienības un valstu tiesību aktu noteikumi par darbinieku aizsardzību, piem., Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/14/EK⁴⁶.

- (44) Lai harmonizētu *ECBA* juridiskās adreses pārcelšanas procedūru, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka lēmumu par juridiskās adreses pārcelšanu pieņem attiecīgā *ECBA* lēmēj institūcija. *ECBA* būtu jāiesniedz pieprasījums kopā ar attiecīgajiem dokumentiem tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, uz kuru plānots veikt pārcelšanu, un paralēli jāinformē savas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, iesniedzot pārcelšanas pieprasījumu. Attiecīgā gadījumā ierosinātie *ECBA* statūti būtu jāgroza saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktu prasībām, uz kuru *ECBA* pieprasa pārcelšanu. Pēc juridiskās adreses pārcelšanas *ECBA* kļūst par *ECBA* saskaņā ar jaunās piederības dalībvalsts tiesību aktiem. Šīm izmaiņām piemērojamajos tiesību aktos, kas izriet no juridiskās adreses pārcelšanas, nevajadzētu likt jaunās piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei verificēt jebkuru elementu, kas jau ir pārbaudīts reģistrācijas laikā iepriekšējā dalībvalstī un harmonizēts ar šo direktīvu, lai novērstu dublēšanos. Tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, uz kuru *ECBA* plāno pārcelt juridisko adresi, būtu jānoraida pārcelšanas pieprasījums tikai tad, ja nav izpildītas prasības valsts tiesību aktos, ar kuriem transponēta šī direktīva, un tai nevajadzētu to noraidīt citu iemeslu dēļ. Jo īpaši kompetentajai iestādei nebūtu jānoraida pieprasījums, pamatojoties uz neatbilstību tās valsts tiesību aktos noteiktajām prasībām, kuras nevarēja būt par pamatu reģistrācijas atteikšanai saskaņā ar 19. pantu. Lai atvieglotu *ECBA* juridiskās adreses pārcelšanu iekšējā tirgū, jaunās piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu jāizsniedz atjaunināts sertifikāts saskaņā ar 21. panta 2. punktu, pielāgojot unikālo reģistrācijas numuru un tās dalībvalsts divu burtu valsts kodu, uz kuru tiek pārcelts *ECBA* birojs, un juridiskās adreses pasta adresi, kā arī jebkuri citi elementi, ja tādi ir.
- (45) Pamatojoties uz pulcēšanās un bīdrosnās brīvību, *ECBA* darbība būtu jāizbeidz tikai ar tās dalībnieku lēmumu vai ar piederības dalībvalsts kompetentās iestādes lēmumu. Ja par *ECBA* darbības izbeigšanu lemj tās dalībnieki, šāds lēmums būtu jāpieņem ārkārtas sanāsmē ar divām trešdaļām balsu, kas pārstāv vismaz pusi no visiem dalībniekiem. *ECBA* darbības izbeigšana var tikt noteikta piespiedu kārtā ar *ECBA* piederības dalībvalsts kompetentās iestādes lēmumu kā galējo līdzekli tikai tad, ja *ECBA* nerīkojas atbilstīgi savam bezpeļņas mērķim, ja tās darbība apdraud sabiedrisko kārtību vai ja *ECBA* izpildinstitūcijas dalībnieki ir notiesāti par īpaši smagu noziedzīgu nodarījumu, vai arī ja *ECBA* pati ir notiesāta par noziedzīgu nodarījumu ar nosacījumu, ka valsts tiesību akti pieļauj šādu iespēju. Šādā gadījumā kompetentajai iestādei būtu oficiāli jāpaziņo *ECBA* par tās bažām un jāuzklausā *ECBA*, lai dotu tai iespēju atbildēt.
- (46) *ECBA* darbības izbeigšanai būtu jārada pamats tās likvidācijai. Savukārt *ECBA* likvidācijai būtu jāatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (*EIR 2105*)⁴⁷, kurā noteikts, ka

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/14/EK (2002. gada 11. marts), ar ko izveido vispārēju sistēmu darbinieku informēšanai un uzklaušīšanai Eiropas Kopienā – Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Kopīgā deklarācija par darbinieku pārstāvību (OV L 80, 23.3.2002., 39. lpp.).

⁴⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (*EIR 2105*), OV L 141, 5.6.2015.

maksātspējas procedūrām un to sekām piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā šāda procedūra ir uzsākta. Atbilstoši *ECBA* bezpeļņas mērķim jebkādi tādas *ECBA*, kuras darbība ir izbeigta, aktīvi būtu jānodod bezpeļņas struktūrai, kas veic līdzīgu darbību kā *ECBA*, kuras darbība ir izbeigta, vai jānodod vietējai iestādei, kurai tie būtu jāizmanto darbībai, kas līdzīga tai, ko veica *ECBA*, kuras darbība ir izbeigta.

- (47) Lai *ECBA* varētu pierādīt, ka tā ir reģistrēta kādā dalībvalstī, un vēl vairāk atvieglotu pārrobežu procedūras un vienkāršotu un samazinātu formalitātes, kompetentajām iestādēm reģistrācijas procesa pēdējā posmā būtu jāizdod sertifikāts (“*ECBA* sertifikāts”), kurā ir ietverta būtiskā reģistrācijas informācija, ieskaitot *ECBA* nosaukumu, tās juridisko adresi un juridisko pārstāvju vārdus. Lai atvieglotu šā sertifikāta izmantošanu dažādās dalībvalstīs bez papildu pielāgojumiem vai atbilstības nodrošināšanas izmaksām, Komisijai būtu jāizveido standartizēta veidne, kas ir pieejama visās Savienības valodās. Tāpēc, lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā akta īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai, lai tā izstrādātu standartizētu veidni, tai skaitā saistībā ar veidnes tehniskajām specifikācijām. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁴⁸. Minētie īstenošanas akti būtu jāpieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantā.
- (48) Dalībvalstīm būtu jādefinē jēdziens “īpaši smags noziegums”, un tas var ietvert terorismu, cilvēku tirdzniecību un sieviešu un bērnu seksuālu izmantošanu, nelegālu narkotiku tirdzniecību, nelegālu ieroču tirdzniecību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, korupciju, maksāšanas līdzekļu viltošanu, datornoziegumus un organizēto noziedzību.
- (49) Lai dalībvalstis varētu efektīvi īstenot šīs direktīvas tiesību normas par administratīvo sadarbību un veicinātu sadarbību, tām būtu jāizmanto iekšējā tirgus informācijas sistēma (*IMI*). Jo īpaši kompetentajām iestādēm būtu jāizmanto *IMI*, lai informētu citu dalībvalstu kompetentās iestādes, kad tiek izveidota jauna *ECBA*, kā arī tad, ja bezpeļņas asociācija tiek pārveidota par *ECBA*. Ja kompetentā iestāde saņem reģistrācijas pieteikumu, tai, izmantojot *IMI*, būtu jāsaazinās ar tās dalībvalsts(-tu) kompetentajām iestādēm, kurās šie dokumenti ir izdoti, lai verificētu, piem., to likumību. *ECBA* juridiskās adreses pārcelšanas gadījumā jaunās piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei par šo pārcelšanu būtu jāinformē citu dalībvalstu kompetentās iestādes un jāatjaunina *IMI*, papildinot ar attiecīgo informāciju. Brīvprātīgas vai piespiedu darbības izbeigšanas gadījumā kompetentajai iestādei būtu par to jāpaziņo arī citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, lai informētu tās par darbības izbeigšanu un atjauninātu *IMI*, papildinot ar attiecīgo informāciju.
- (50) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, iekšējā tirgus darbības uzlabošana, likvidējot tiesiskos un administratīvos šķēršļus bezpeļņas asociācijām, kas darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

⁴⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, OV L 55, 28.2.2011.

(51) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2023. gada 27. jūnijā sniedza atzinumu,
IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Šī direktīva nosaka pasākumus, ar kuriem koordinē nosacījumus Eiropas pārrobežu asociāciju (*ECBA*) dibināšanai un darbībai, lai atvieglotu bezpeļņas asociācijām to tiesību efektīvu īstenošanu, kas saistītas ar brīvību veikt uzņēmējdarbību, kapitāla brīvību, pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas brīvību un brīvu preču apriti iekšējā tirgū.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- (a) “piederības dalībvalsts” ir dalībvalsts, kurā *ECBA* ir dibināta vai uz kuru tā pārceļ savu juridisko adresi;
- (b) “uzņēmēja dalībvalsts” ir dalībvalsts, kurā darbojas *ECBA*, bet kas nav piederības dalībvalsts;
- (c) “bezpeļņas mērķis” nozīmē, ka neatkarīgi no tā, vai asociācijas darbība ir vai nav ekonomiska rakstura, visa gūtā peļņa tiek izmantota tikai *ECBA* mērķu sasniegšanai, kā noteikts asociācijas statūtos, un to nedrīkst sadalīt starp tās dalībniekiem;
- (d) “bezpeļņas asociācija” ir dalībā balstīta juridiska persona saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kurai ir bezpeļņas mērķis un tiesībsubjektība;
- (e) “*ECBA* sertifikāts” ir sertifikāts, ko izdevusi piederības dalībvalsts kompetentā iestāde un kas kalpo kā *ECBA* reģistrācijas apliecinājums.

3. pants

Eiropas pārrobežu asociācija (ECBA)

1. Katra dalībvalsts savā tiesību sistēmā nosaka Eiropas pārrobežu asociācijas (*ECBA*) tiesisko formu. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* ir dalībā balstīta juridiska persona, ko, pamatojoties uz brīvprātīgu vienošanos, izveido fiziskas personas, kuras ir Savienības pilsoņi vai likumīgi uzturas ES, vai juridiskas personas ar bezpeļņas mērķi, kas likumīgi iedibinātas Savienībā, izņemot:
 - (a) arodbiedrības, politiskās partijas, reliģiskās organizācijas un šādu struktūru apvienības;
 - (b) personas, kas notiesātas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, ar to saistītiem predikatīviem nodarījumiem vai terorisma finansēšanu;

- (c) personas, uz kurām attiecas pasākumi, kas aizliedz viņu darbību kādā dalībvalstī saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, saistītiem predikatīviem nodarījumiem vai terorisma finansēšanu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* ir bezpeļņas mērķis un jebkāda *ECBA* peļņa tiek izmantota vienīgi tās mērķu sasniegšanai, kā aprakstīts tās statūtos, bez jebkādas sadales starp tās dalībniekiem.
 3. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* veic darbības vai tās statūtos ir noteikts mērķis veikt darbības vismaz divās dalībvalstīs, un tās dibinātāji ir saistīti ar vismaz divām dalībvalstīm, pamatojoties uz pilsonību vai uzturēšanos, fizisku personu gadījumā, vai, pamatojoties uz juridiskās adreses atrašanās vietu, juridisku personu gadījumā.
 4. Dalībvalstis nodrošina, ka pirms vai aiz *ECBA* nosaukuma ir akronīms “*ECBA*”.
 5. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* juridiskā adrese atrodas Savienībā.

4. pants

Noteikumi, ko piemēro ECBA

1. Attiecībā uz visiem jautājumiem, kas harmonizēti ar šo direktīvu, dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* darbību pārvalda pasākumi, ar kuriem transponē šo direktīvu tajā dalībvalstī, kurā asociācija ir reģistrēta vai darbojas.
2. Saistībā ar citiem jautājumiem, kas skar *ECBA* izveidi vai darbību, katra dalībvalsts nodrošina, ka uz *ECBA* attiecas valsts noteikumi, kuri valsts tiesību aktos piemērojami līdzīgākajai bezpeļņas asociācijai.
3. Noteikumi, kas saskaņā ar šo direktīvu piemērojami *ECBA*, neskar pasākumus, ko dalībvalstis pieņēmušas sabiedriskās kārtības un sabiedriskās drošības apsvērumu dēļ, lai novērstu bezpeļņas asociāciju ļaunprātīgas izmantošanas risku un nodrošinātu noteiktu kapitāla aprites darbību pārredzamību, ja tā noteikts Savienības tiesību aktos vai valsts tiesību aktos, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem.
4. Līdz [divus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] katra dalībvalsts nosaka savā valsts tiesību sistēmā pastāvošo līdzīgāko bezpeļņas asociācijas tiesisko formu saskaņā ar 2. punktu un paziņo Komisijai gan par šo faktu, gan par valsts noteikumiem, kuri attiecas uz minēto tiesisko formu. Dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju par visām izmaiņām attiecībā uz noteiktajām tiesiskajām formām un tām piemērojamajiem noteikumiem. Dalībvalstis un Komisija šajā punktā minēto paziņoto informāciju dara publiski pieejamu.

5. pants

Tiesībsubjektība un tiesībspēja un rīcībspēja

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* iegūst tiesībsubjektību un tiesībspēju un rīcībspēju, reģistrējoties saskaņā ar 19. pantu. Dalībvalstis atzīst *ECBA* tiesībsubjektību, tiesībspēju un rīcībspēju, neprasot papildu reģistrāciju.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* ir tiesības slēgt līgumus un veikt juridiskas darbības, piedalīties tiesvedībā, iegūt savā īpašumā kustamu un nekustamu īpašumu, veikt saimniecisku darbību, nodarbināt darbiniekus, saņemt un lūgt ziedojumus un

jebkādos citos likumīgi iegūtus finanšu līdzekļus un rīkoties ar tiem, piedalīties publiskos konkursos un pieteikties publiskam finansējumam.

6. pants

Statūti

1. Izņemot noteikumus šā panta 2. punktā un 3., 7. un 8. pantā, piederības dalībvalsts nedrīkst ieviest noteikumus, kas ierobežo *ECBA* tiesības noteikt tās darbības noteikumus, tai skaitā noteikumus par iekšējām pārvaldības un vadības struktūrām, izņemot, ja ierobežojošie noteikumi ir:
 - (a) likumā noteikti;
 - (b) pamatoti ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm;
 - (c) piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* statūtos ir iekļauta šāda informācija:
 - (a) *ECBA* nosaukums;
 - (b) tās mērķu detalizēts apraksts un paziņojums par tās bezpeļņas mērķi;
 - (c) dibinātāju vārdi, uzvārdi un adreses, ja tie ir fiziskas personas, un dibinātāju likumīgo pārstāvju nosaukumi un juridiskā adrese, ja tie ir juridiskas personas;
 - (d) ja dibinātājs ir juridiska persona, tās statūtu un bezpeļņas mērķa detalizēts apraksts;
 - (e) *ECBA* juridiskā adrese;
 - (f) *ECBA* aktīvi tās reģistrācijas laikā;
 - (g) nosacījumi un procedūras attiecībā uz dalībnieku uzņemšanu, izslēgšanu un izstāšanos;
 - (h) dalībnieku tiesības un pienākumi;
 - (i) noteikumi, kas reglamentē lēmēj institūcijas un izpildinstitūcijas sastāvu, darbību, pilnvaras un pienākumus;
 - (j) noteikumi, kas reglamentē izpildinstitūcijas locekļu iecelšanu, atcelšanu, pilnvaras un pienākumus;
 - (k) lēmēj institūcijai piemērojamās vairākuma un kvoruma prasības;
 - (l) statūtu grozīšanas kārtība;
 - (m) *ECBA* pastāvēšanas ilgums, ja tas ir ierobežots;
 - (n) *ECBA* aktīvu atsavināšanas metode darbības izbeigšanas gadījumā.

7. pants

Pārvaldība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* ir lēmēj institūcija un izpildinstitūcija.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* izpildinstitūcijas locekļi var būt tikai fiziskas personas, kas ir Savienības pilsoņi vai likumīgi uzturas Savienībā, un juridiskas personas ar bezpeļņas mērķi, kas iedibinātas Savienībā un darbojas ar to pārstāvju starpniecību. *ECBA* izpildinstitūcijas sastāvā jābūt vismaz vismaz trīs personām.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka fiziskas personas, kuras ir notiesātas par īpaši smagu noziedzīgu nodarījumu, nav izpildinstitūcijas locekļi vai tādas juridiskas personas pārstāvji, kas ir izpildinstitūcijas locekļi.

8. pants

Dalībnieki

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katram *ECBA* dalībniekam ir viena balss.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* dalībnieki nav personiski atbildīgi par šīs *ECBA* darbībām vai bezdarbību.

2. nodaļa

Tiesības un aizliegti ierobežojumi

9. pants

Vienlīdzīga attieksme

Katra dalībvalsts nodrošina, ka nevienā darbības aspektā attieksme pret *ECBA* nav nelabvēlīgāka kā pret valsts tiesību aktos noteiktu bezpeļņas asociāciju, kas atbilst 4. panta 4. punktam.

10. pants

Nediskriminēšana

Dalībvalstis nodrošina, ka, šīs direktīvas piemērošanas ietvaros netiek diskriminēta neviena grupa vai indivīds jebkāda iemesla dēļ, piem., tādu iemeslu dēļ kā izcelsme, vecums, ādas krāsa, dzimums, seksuālā orientācija, dzimtes identitāte, veselības stāvoklis, imigrācijas vai uzturēšanās statuss, ģenētiskās īpašības, valoda, nacionālā, etniskā vai sociālā izcelsme, politiskie vai citi uzskati, fiziska vai garīga invaliditāte, piederība nacionālai minoritātei, īpašums, rase, reliģija vai ticība, vai arī cits statuss.

11. pants

Pārskatīšana tiesā

Dalībvalstis nodrošina, ka visi to teritorijā pieņemtie kompetento iestāžu lēmumi, kas ietekmē *ECBA* tiesības un pienākumus vai citu personu tiesības un pienākumus saistībā ar *ECBA* darbībām, ir efektīvi pārskatāmi tiesā saskaņā ar Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu.

12. pants

Vienreizēja reģistrācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* jāreģistrējas tikai vienreiz. Reģistrācija jāveic saskaņā ar 18. panta 19. punktu.
2. Dalībvalstis neprasa reģistrētām *ECBA* iesniegt deklarāciju, sniegt informāciju, pieprasīt vai saņemt atļaujas, lai veiktu konkrētas darbības, ja vien šādas prasības nav:
 - (a) likumā noteiktas;
 - (b) pamatotas ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm;
 - (c) piemērotas, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai.
3. Šā panta 1. punkts neietekmē prasības iesniegt deklarāciju, sniegt informāciju, pieprasīt vai saņemt atļaujas, lai iesaistītos konkrētās darbībās, kas paredzētas Savienības tiesību aktos vai valsts noteikumos, ar ko īsteno Savienības tiesību aktus.

13. pants

Finansējums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* neatkarīgi no reģistrācijas dalībvalsts ir brīva un nediskriminējoša piekļuve finansējumam no publiska avota saskaņā ar ES tiesību aktu vispārīgajiem principiem.
2. Dalībvalstis nenosaka nekādus ierobežojumus *ECBA* iespējām sniegt vai saņemt finansējumu, tai skaitā ziedojumus, no jebkura likumīga avota, izņemot tiktāl, cik šādi ierobežojumi ir:
 - (a) likumā noteikti;
 - (b) pamatoti ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm;
 - (c) piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai.

14. pants

Pakalpojumu sniegšana un preču tirdzniecība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* var brīvi izveidot, sniegt un saņemt pakalpojumus un īstenot brīvu preču apriti iekšējā tirgū saskaņā ar ES tiesību aktiem.
2. Neskarot citu Savienības tiesību aktu noteikumus, dalībvalstis 1. punktā minētajām darbībām nenosaka nekādus ierobežojumus, ja vien šādi ierobežojumi ir:
 - (a) likumā noteikti;
 - (b) pamatoti ar sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm;
 - (c) piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai.

15. pants

Aizliegti ierobežojumi

Dalībvalstis nodrošina, ka uz *ECBA* neattiecas šādas prasības:

- (a) prasības, kas tieši vai netieši ir balstītas uz to fizisko personu valstspiederību vai dzīvesvietu, kuras ir *ECBA* dalībnieces vai tās izpildinstitūcijas locekles, izņemot gadījumus, kas noteikti šajā direktīvā;
- (b) prasība par *ECBA* dalībnieku, tās izpildinstitūcijas vai lēmēj institūcijas locekļu fizisku klātbūtni, lai sanāksme būtu spēkā;
- (c) prasība, ka tās centrālajai pārvaldes struktūrai vai galvenajai darbības vietai jāatrodas tajā pašā dalībvalstī, kur ir tās juridiskā adrese;
- (d) prasība, saskaņā ar kuru uzņēmēja dalībvalsts piemēro citā dalībvalstī reģistrētas *ECBA* atzīšanai savstarpības nosacījumu, kas paredz, ka minētajai otrai dalībvalstij arī jāatzīst uzņēmēja dalībvalsts *ECBA*;
- (e) prasība, ka *ECBA* noteiktu laiku jābūt reģistrētai piederības dalībvalstī, lai tā varētu darboties uzņēmējā dalībvalstī;
- (f) prasība saņemt dalībvalsts iestādes atļauju vai apstiprinājumu, lai varētu saņemt ziedojumus no avota, kas atrodas Savienībā;
- (g) šādi ierobežojumi attiecībā uz saimnieciskās darbības veikšanu neatkarīgi no tā, vai darbība tiek veikta regulāri vai neregulāri:
 - i) vispārīgi aizliegumi veikt saimniecisko darbību;
 - ii) atļauja *ECBA* veikt saimniecisko darbību tikai tad, ja šādas darbības ir saistītas ar to statūtos aprakstītajiem mērķiem;
 - iii) prasība, lai saimnieciskās darbības veikšana nebūtu *ECBA* primārais mērķis vai darbība.

3. nodaļa

Dibināšana un reģistrācija

16. pants

Dibināšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* tiek dibināta reģistrācijas brīdī.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* ir vismaz trīs dibinātāji.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka dibinātāji izsaka savu nodomu dibināt *ECBA* vai nu ar rakstisku vienošanos starp tiem, vai ar vienošanos *ECBA* dibināšanas sanāksmē, kas tiek fiksēta rakstveida protokolā, un šādā nolūkā attiecīgo vienošanos vai protokolu pienācīgi paraksta dibinātāji.

17. pants

Bezpeļņas asociāciju pārveidošana par ECBA

1. Dalībvalstis nodrošina, ka Savienībā iedibinātas bezpeļņas asociācijas var pārveidot par ECBA tajā pašā dalībvalstī.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkuru šādu pārveidi apstiprina pārveidošanas procesā esošās struktūras lēmēj institūcija.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka pārveidošana neizraisa pārveidošanas procesā esošās bezpeļņas asociācijas darbības izbeigšanu vai tās tiesībsubjektības zaudēšanu vai pārtraukumu.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka visi aktīvi un pasīvi tiek nodoti jaundibinātajai ECBA.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka pārveidošana stājas spēkā pēc jaundibinātās ECBA reģistrācijas saskaņā ar 19. pantu.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka ieraksts par bezpeļņas asociāciju, kas ir pārveidota, tiek svītrots no jebkura reģistra.

18. pants

Reģistrācijas pieteikums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ECBA reģistrācijas pieteikums tiek iesniegts tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ECBA plāno reģistrēt savu juridisko adresi. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikumam tiek pievienoti šādi dokumenti un informācija, kura sniegta attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā vai jebkurā citā valodā, kuru atļauts izmantot saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā iesniegts pieteikums:
 - (a) ECBA nosaukums;
 - (b) ECBA statūti;
 - (c) paredzētās juridiskās adreses pasta adrese un elektroniskā pasta adrese;
 - (d) to personu vārdi un adreses, kā arī visa cita informācija, kas vajadzīga, lai tās identificētu saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, kuras ir pilnvarotas pārstāvēt ECBA darījumos ar trešām personām un tiesvedībā, norādot, vai šīs personas var to darīt vienas vai tām jārikojas kopīgi;
 - (e) dibinātāju rakstiskā vienošanās vai ECBA dibināšanas sapulces protokols, kurā ir ietverta šāda vienošanās un kuru pienācīgi parakstījuši dibinātāji, vai 17. pantā minētais lēmums par pārveidošanu;
 - (f) izpildinstitūcijas locekļu deklarācija, ka viņiem nav atņemtas tiesības strādāt par valdes locekļiem līdzvērtīgās bezpeļņas asociāciju vai sabiedrību struktūrās.

Dalībvalstis nepieprasa citus dokumentus vai informāciju, izņemot šajā punktā uzskaitītos.

2. Neatkarīgi no 3. punkta dalībvalstis nodrošina, ka reģistrācijas nolūkam pieteikums ir pilnīgs, ja tajā ir iekļauti 1. punktā minētie dokumenti un informācija.

3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta otrās daļas, dalībvalstis var pieņemt noteikumus, kuri ļauj kompetentajai iestādei pieprasīt dokumentus vai informāciju papildus tai, kas minēta šā panta 1. punktā, ar 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētu rakstisku lēmumu, adresējot to personai, kura ir pilnvarota pārstāvēt *ECBA*, un izklāstot pienācīgi pamatotas bažas par to, ka *ECBA* statūtos norādītais mērķis varētu būt pretrunā Savienības tiesību aktiem vai noteikumiem valsts tiesību aktos, kas atbilst Savienības tiesību aktiem, ja šādi dokumenti vai informācija ir nepieciešama.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* reģistrācijas pieteikumu var iesniegt tiešsaistē.

19. pants

Reģistrācijas procedūra

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* reģistrācija notiek 30 dienu laikā pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas un ir spēkā visā Savienībā.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nekavējoties informē visu pārējo dalībvalstu kompetentās iestādes par jebkuru jaunu *ECBA* reģistrāciju.
3. Ja reģistrācijas nolūkā sniegtā informācija ir nepilnīga vai satur acīmredzamas kļūdas, kompetentā iestāde pieprasa *ECBA* papildināt vai labot tās iesniegumu saprātīgā termiņā, kas nav mazāks par 15 dienām no datuma, kad kompetentā iestāde sazinās ar 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto personu, kas ir pilnvarota pārstāvēt *ECBA*.
4. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta dalībvalstis nodrošina, ka pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas saskaņā ar šā panta 1. punktu kompetentā iestāde verificē *ECBA* reģistrācijas pieteikumu un to noraida tikai tad, ja:
 - (a) pieteikums neatbilst 3. pantā noteiktajām prasībām;
 - (b) pieteikums nav aizpildīts vai labots šā panta 3. punktā noteiktajā termiņā;
 - (c) *ECBA* likumīgo pārstāvju identitāti nevarēja verificēt vai tika konstatēts, ka tā ir viltota;
 - (d) pēc tam, kad kompetentā iestāde ir pieņēmusi 18. panta 3. punktā minēto lēmumu un novērtējusi visus dokumentus un informāciju, kas sniegta, atbildot uz šo lēmumu, tā konstatē, ka *ECBA* statūtos aprakstītie mērķi būtu pretrunā Savienības tiesību aktiem vai noteikumiem valsts tiesību aktos, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem;
 - (e) ja kāda persona, kas ir pilnvarota pārstāvēt 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto *ECBA*, vai kāds izpildinstitūcijas loceklis ir notiesāts par īpaši smagu noziedzīgu nodarījumu.

Lēmums par reģistrācijas atteikumu ir rakstisks, pienācīgi pamatots un adresēts personai, kura ir pilnvarota pārstāvēt 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto *ECBA*.

5. Ja kompetentā iestāde izlemj noraidīt pieteikumu vai nav pieņēmusi lēmumu 30 dienu laikā pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas, dalībvalstis nodrošina, ka šo lēmumu vai šāda lēmuma neesību var efektīvi pārskatīt tiesā.

20. pants

Reģistrs

1. Katra dalībvalsts izveido reģistru, lai reģistrētu *ECBA* saskaņā ar 19. pantu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka reģistrā tiek saglabāti un atjaunināti šādi dokumenti un informācija:
 - (a) *ECBA* statūti;
 - (b) *ECBA* sertifikāta kopija saskaņā ar 21. pantu;
 - (c) to personu vārdi un adreses, kā arī visa cita informācija, kas vajadzīga, lai tās identificētu saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, kuras ir pilnvarotas pārstāvēt *ECBA* darījumos ar trešām personām un tiesvedībā, norādot, vai šīs personas var to darīt vienas vai tām jārikojas kopīgi;
 - (d) *ECBA* likvidācija un darbības izbeigšana.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka 30 dienu laikā pēc izmaiņām reģistrā glabātajā informācijā reģistrētās *ECBA* paziņo par tām piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.
4. Dalībvalsts nodrošina, ka reģistra tiešsaistes versijā ir publiski pieejama šāda informācija:
 - (a) *ECBA* sertifikāts saskaņā ar 21. pantu;
 - (b) *ECBA* likvidācija;
 - (c) *ECBA* darbības izbeigšana.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka 4. punktā minētie dokumenti un informācija nav publiski pieejami ilgāk kā 6 mēnešus pēc *ECBA* darbības izbeigšanas.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka persondati netiek glabāti reģistrā ilgāk kā divus gadus pēc *ECBA* darbības izbeigšanas.

21. pants

ECBA sertifikāta saturs

1. Dalībvalsts nodrošina, ka kompetentās iestādes izsniedz *ECBA* sertifikātu gan digitālā, gan papīra formātā 5 dienu laikā pēc *ECBA* reģistrācijas. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* sertifikāts tiek atzīts par *ECBA* reģistrācijas pierādījumu. *ECBA* sertifikātā iekļauj šādu informāciju:
 - (a) *ECBA* unikālais reģistrācijas numurs un piederības dalībvalsts divu burtu valsts kods;
 - (b) *ECBA* reģistrācijas datums;
 - (c) *ECBA* juridiskās adreses pārcelšanas datums;
 - (d) *ECBA* nosaukums;
 - (e) *ECBA* juridiskās adreses pasta adrese un elektroniskā pasta adrese;
 - (f) *ECBA* mērķi, kas noteikti tās statūtos.

2. Pēc tam, kad 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētā persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt *ECBA*, paziņo, ka šī panta 1. punktā uzskaitītajā informācijā ir notikušas izmaiņas, dalībvalstis izsniedz atjauninātu *ECBA* sertifikātu gan digitālā, gan papīra formātā 5 dienu laikā pēc paziņojuma par šādām izmaiņām.
- (2) Lai atvieglotu *ECBA* sertifikāta izmantošanu visās dalībvalstīs, harmonizētu tās formātu un mazinātu administratīvo slogu gan dalībvalstu kompetentajām iestādēm, gan *ECBA*, Komisija ar īstenošanas aktu ievieš *ECBA* sertifikāta veidni un tās tehniskās specifikācijas. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

4. nodaļa

Mobilitāte

22. pants

Juridiskās adreses pārcelšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* ir tiesības pārcelt savu juridisko adresi no vienas dalībvalsts uz citu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētā pārcelšana neizraisa *ECBA* darbības izbeigšanu vai jaunas juridiskas personas izveidi dalībvalstī, uz kuru tiek pārcelta tās juridiskā adrese. Dalībvalstis nodrošina, ka juridiskās adreses pārcelšana neietekmē nevienu no *ECBA* aktīviem vai pasīviem, kas pastāvēja jau pirms pārcelšanas, tai skaitā līgumos ietvertos noteikumus vai kredītus, tiesības un pienākumus.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka pārcelšana stājas spēkā dienā, kad *ECBA* tiek reģistrēta dalībvalstī, uz kuru tiek pārcelta juridiskā adrese.
4. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, dalībvalstis nodrošina, ka tās dalībvalsts kompetentā iestāde, uz kuru *ECBA* plāno pārcelt savu juridisko adresi, nepieļauj pārcelšanu nevienā no šādiem gadījumiem:
 - (a) ja *ECBA* neatbilst 3. panta 1., 2. vai 3. punkta prasībām;
 - (b) ja ir pieņemts 24. panta 2. punktā minētais lēmums vai ja ir izdots 25. panta 3. punktā minētais pamatotais paziņojums;
 - (c) ja tiek izskatīta maksātnespējas lieta;
 - (d) ja attiecībā uz personām, kas ir pilnvarotas pārstāvēt 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto *ECBA*, jebkurš izpildinstitūcijas loceklis vai pati *ECBA*, ir ierosināta tiesvedība par īpaši nopietnu noziedzīgu nodarījumu iepriekšējā piederības dalībvalstī, ja valsts tiesību akti paredz šādu iespēju.

23. pants

Juridiskās adreses pārcelšanas procedūra

1. Neskarot nekādus spēkā esošos noteikumus, kas ir labvēlīgāki darbiniekiem, pamatojoties uz valsts vai Savienības tiesību aktiem, dalībvalstis nodrošina, ka tās *ECBA* darbinieki, kura vēlas pārcelt savu juridisko adresi, ir informēti par iespējamo pārcelšanu un ir tiesīgi savlaicīgi un vismaz vienu mēnesi pirms 2. punktā noteiktās

ārkārtas sanāksmes izskatīt 2. punktā minēto lēmuma projektu, ar ko apstiprina juridiskās adreses pārcelšanu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmumu par juridiskās adreses pārcelšanu *ECBA* lēmēj institūcija pieņem ārkārtas sanāksmē. Šo lēmumu pieņem divas trešdaļas balsstiesīgo dalībnieku, kuri pārstāv vismaz pusi no visiem dalībniekiem.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* lēmēj institūcija iesniedz pieprasījumu par juridiskās adreses pārcelšanu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, uz kuru tā vēlas pārcelt savu juridisko adresi, un informē savas piederības dalībvalsts kompetento iestādi par šo pieprasījumu. Minētajā pieprasījumā iekļauj šādu informāciju:
 - (a) *ECBA* lēmēj institūcijas lēmums, ar ko apstiprina pārcelšanas ierosinājumu;
 - (b) *ECBA* sertifikāts;
 - (c) ierosinātā *ECBA* juridiskā adrese dalībvalstī, uz kuru tā tiek pārcelta;
 - (d) *ECBA* statūti, attiecīgā gadījumā norādot tās jauno nosaukumu;
 - (e) ierosinātais pārcelšanas datums;
 - (f) ziņojums, kurā paskaidroti kreditoru un darbinieku aizsardzības pasākumi, ja tādi piemērojami saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem.
4. Dalībvalstis var pieņemt noteikumus, kuri ļauj tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, uz kuru *ECBA* vēlas pārcelt savu juridisko adresi, pieprasīt dokumentus vai informāciju papildus 3. punktā minētajiem, noformējot rakstveida lēmumu un adresējot to personai, kura ir pilnvarota pārstāvēt 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto *ECBA* un izklāstot pienācīgi pamatotas bažas, ka *ECBA* statūtos izklāstītie mērķi varētu būt pretrunā attiecīgās dalībvalsts tiesību aktu noteikumiem, ja šādi dokumenti vai informācija ir nepieciešama lietas izvērtēšanai.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka tās dalībvalsts kompetentā iestāde, uz kuru *ECBA* plāno pārcelt savu juridisko adresi, ir pilnvarota lemt par pārcelšanas pieprasījumu. Šī kompetentā iestāde ir tiesīga noraidīt pieprasījumu tikai tad, ja:
 - (a) nav izpildītas šā panta 2. punktā izklāstītās prasības;
 - (b) pieprasījumā nav iekļauti visi 3. punktā prasītie elementi;
 - (c) rodas kāda no 22. panta 4. punktā minētajām situācijām;
 - (d) pēc tam, kad kompetentā iestāde ir pieņēmusi šajā punktā minēto lēmumu un novērtējusi visus dokumentus un informāciju, kas sniegta, atbildot uz šo lēmumu, tā konstatē, ka *ECBA* statūtos aprakstītie mērķi būtu pretrunā valsts tiesību aktiem, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem.
6. Kompetentā iestāde pieņem šā panta 5. punktā minēto lēmumu 30 dienu laikā pēc tam, kad saņemts 3. punktā minētais pieprasījums par juridiskās adreses pārcelšanu.
7. Neatkarīgi no 6. punkta dalībvalstis nodrošina, ka pārsūtīšana notiek 30 dienu laikā pēc aizpildīta pieteikuma iesniegšanas.
8. Ja pārcelšanas nolūkā sniegtā informācija ir nepilnīga vai satur acīmredzamas kļūdas, kompetentā iestāde pieprasa *ECBA* papildināt vai labot tās iesniegumu saprātīgā termiņā, kas nav mazāks par 15 dienām no datuma, kad kompetentā iestāde sazinās ar 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto personu, kas ir pilnvarota pārstāvēt *ECBA*.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka jaunās piederības dalībvalsts kompetentā iestāde reģistrē *ECBA* un *ECBA* sertifikātā atjaunina 21. panta 1. punktā uzskaitītos elementus.
10. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc juridiskās adreses pārcelšanas jaunās piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nekavējoties paziņo visu pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm par juridiskās adreses pārcelšanu. Pēc šāda paziņojuma saņemšanas iepriekšējās piederības dalībvalsts kompetentā iestāde svītro *ECBA* no reģistra.

5. nodaļa

Darbības izbeigšana

24. pants

Brīvprātīga darbības izbeigšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* darbību var izbeigt tikai ar tās dalībnieku lēmumu šādos gadījumos:
 - (a) *ECBA* mērķis ir sasniegts;
 - (b) ir beidzies laika periods, uz kuru tā tika izveidota;
 - (c) tās statūtiem atbilstīga iemesla dēļ.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* lēmēj institūcijai ir tiesības pieņemt lēmumu par *ECBA* darbības izbeigšanu tikai ārkārtas sanāksmē ar lēmumu, kurš pieņemts ar divām trešdaļām balsu, kas pārstāv vismaz pusi no visiem locekļiem.

Dalībvalstis nodrošina, ka, veicot *ECBA* likvidāciju, kā noteikts 28. pantā, kompetentā iestāde svītro *ECBA* no reģistra tikai tad, kad likvidācija ir pabeigta un ir attiecīgi atjaunināta relevantā informācija *IMI*.

25. pants

Piespiedu darbības izbeigšana

1. Atkāpjoties no 26. panta 1. punkta, dalībvalstis nodrošina, ka izbeigt *ECBA* darbību piespiedu kārtā var tikai piederības dalībvalsts kompetentā iestāde šajā pantā noteiktajos apstākļos un saskaņā ar šā panta nosacījumiem.
2. Dalībvalstis drīkst noteikt *ECBA* piespiedu darbības izbeigšanu, tikai pamatojoties uz vienu no šādiem iemesliem:
 - (a) *ECBA* neatbilstība bezpeļņas mērķim;
 - (b) nopietni draudi sabiedriskajai kārtībai vai sabiedriskajai drošībai, kurus izraisa *ECBA* darbība;
 - (c) *ECBA* vai tās izpildinstitūcijas locekļu notiesāšana par smagu noziedzīgu nodarījumu.

3. Ja kompetentajai iestādei ir bažas, ka pastāv kāds no šā panta 2. punktā minētajiem iemesliem, tā rakstveidā iesniedz pamatotu paziņojumu *ECBA* par tās bažām un atvēl *ECBA* pietiekamu laiku atbilžu sniegšanai.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad pēc *ECBA* atbilžu pienācīgas izskatīšanas saskaņā ar šā panta 3. punktu kompetentā iestāde nosaka, ka *ECBA* jālikvidē, jo ir gūta pārliecība, ka pastāv kāds no šā panta 2. punktā minētajiem iemesliem, tā pieņem rakstisku lēmumu šajā sakarā. Lēmumu par *ECBA* darbības izbeigšanu var pieņemt tikai tad, ja nav mazāk ierobežojošu pasākumu, ar kuriem var novērst kompetentās iestādes paustās bažas.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 4. punktā minētais lēmums ir pamatots, ir veikta tā efektīva pārskatīšana tiesā un tas nestājas spēkā, kamēr notiek pārskatīšana tiesā.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde informē *ECBA* par tās lēmumu un savlaicīgi svītro *ECBA* no reģistra tikai pēc tam, kad 4. punktā minētais lēmums ir stājies spēkā un kad ir pabeigta *ECBA* likvidācija, kā noteikts 26. pantā. Kompetentā iestāde paziņo attiecīgo informāciju dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

26. pants

Likvidācija darbības izbeigšanas gadījumā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka *ECBA* darbības izbeigšana, kā noteikts 24. un 25. pantā, ietver tās likvidāciju.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka visi *ECBA*, kuras darbība ir izbeigta, aktīvi, kas paliek pēc iespējamo kreditoru finanšu interešu apmierināšanas, tiek diskontēti un nodoti bezpeļņas struktūrai, kas veic līdzīgu darbību kā *ECBA*, kuras darbība ir izbeigta, vai ka aktīvi tiek nodoti vietējai iestādei, kurai ir pienākums tos izmantot darbībai, kas ir līdzīga tai, ko veica *ECBA*, kuras darbība ir izbeigta.

6. nodaļa

Piemērošana un administratīvā sadarbība

27. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts norīko kompetento iestādi ("kompetentā iestāde"), kas atbild par šīs direktīvas piemērošanu.
2. Dalībvalstis paziņo Komisijai saskaņā ar šā panta 1. punktu norīkoto kompetento iestāžu nosaukumus. Komisija publicē norīkoto kompetento iestāžu sarakstu.
3. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis paziņo Komisijai to pārējo kompetento iestāžu nosaukumus un uzdevumus, kuras izveidotas vai norīkotas saskaņā ar valstu noteikumiem, kas piemērojami to valsts tiesību sistēmā pastāvošajai līdzīgākajai bezpeļņas asociācijai, kā noteikts 4. panta 4. punktā.

28. pants

Administratīvā sadarbība

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbojas un palīdz viena otrai efektīvā un lietderīgā veidā šīs direktīvas noteikumu piemērošanā.
2. Administratīvā sadarbība un informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm saskaņā ar 17. pantu, 18. pantu, 19. panta 2. punktu, 19. panta 4. punktu, 23. panta 5. punktu, 23. panta 6. punktu, 23. panta 7. punktu, 24. panta 3. punktu, 25. panta 6. punktu un 27. pantu tiek īstenota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1024/2012.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka *IMI* reģistrētā informācija tiek atjaunināta, un tās informē viena otru par izmaiņām iepriekšējā informācijā, kas paziņota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1024/2012.

29. pants

Ziņošana

Vēlākais, [septiņus gadus pēc transponēšanas termiņa beigām] un pēc tam reizi piecos gados Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas transponēšanu un piemērošanu. Šajā sakarā Komisija, cik vien iespējams izmantojot digitālos rīkus, var pieprasīt dalībvalstīm koplietot apkopotus datus par to teritorijā reģistrētajām *ECBA*.

7. nodaļa

Nobeiguma noteikumi

30. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 2. punkta nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

31. pants

Transponēšana

1. Vēlākais [divus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] dalībvalstis pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.
2. Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.
3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

32. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

33. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētāja*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

1.2. Attiecīgās rīcībpolitikas jomas

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

1.4. Mērķi

1.4.1. *Vispārīgie mērķi*

1.4.2. *Konkrētie mērķi*

1.4.3. *Paredzamie rezultāti un ietekme*

1.4.4. *Snieguma rādītāji*

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās prasības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks*

1.5.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piem., koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas**
- 3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām**
 - 3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības*
 - 3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 3.2.5. Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem**

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pārrobežu asociācijām

1.2. Attiecīgās rīcībpolitikas jomas

Iekšējais tirgus un sociālā ekonomika

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

x jaunu darbību

.. jaunu darbību, kas balstās uz iepriekš veiktu izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību⁴⁹

.. spēkā esošas darbības turpināšanu

.. vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Šīs iniciatīvas vispārīgais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, atceļot administratīvos un regulatīvos šķēršļus bezpeļņas asociācijām, kas darbojas pāri robežām, lai pilnībā izmantotu to potenciālu radīt ES ekonomisku un sociālu vērtību.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr. 1

Uzlabot bezpeļņas asociācijas iespējas panākt, lai tās tiesībsubjektība tiktu atzīta citās dalībvalstīs, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi iekšējā tirgū.

Konkrētais mērķis Nr. 2

Samazināt reglamentējošās formalitātes attiecībā uz bezpeļņas asociācijām, kas darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Politikas pasākumi ES līmenī samazinātu esošos šķēršļus bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām un mobilitātei ES. Paredzamā ietekme ir šāda.

Dalībvalstīm

Izmaiņas, lai valsts līmenī izveidotu šo jauno, pārrobežu mērķiem paredzēto tiesisko formu, radīs pielāgošanas izmaksas un atbilstības nodrošināšanas izmaksas / administratīvo slogu kompetentajām iestādēm atkarībā no šo izmaiņu apjoma.

Bezpeļņas asociācijām, kas darbojas pāri robežām, pašlaik jāreģistrējas vai jāizveido pakārtots uzņēmums tajās dalībvalstīs, kurās tās vēlas paplašināties, atkarībā no to darbības jomas. Sagaidāms, ka ar priekšlikumu tiks atcelta šī prasība attiecībā uz

⁴⁹

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

iedibināšanu un tiesībsubjektības, tiesībspējas un rīcībspējas atzīšanu, un tādējādi ilgtermiņā mazināsies valsts iestāžu slogs. Īstermiņā, lai ieviestu jaunu tiesisko formu, kompetentajām iestādēm būs jāiepazīstas ar jauno regulējumu un jānodrošina pareiza reģistrācija.

Nemot vērā vienreizējās reģistrācijas procedūru un reģistru pielāgošanas izmaksas, izmaksas ir atkarīgas no tā, vai jāpielāgo pašreizējie reģistri vai jāizveido jauni (tiešsaistes) reģistri. Dalībvalstis varēs izvēlēties pielāgot esošos reģistrus vai izveidot jaunus, savukārt jaunizveidotas tiesiskās formas gadījumā tām būs jāpiedāvā iespēja reģistrēties tiešsaistē. Jāņem vērā, ka dalībvalstīs, kurās nav izveidots īpašs asociāciju reģistrs, pastāv (vai var tikt izmantoti) citi mehānismi, lai nodrošinātu, ka bezpeļņas asociācijas var reģistrēties. Ietekmes novērtējums, kas papildina tiesību akta priekšlikumu, ir apliecinājis, ka vidēji katras dalībvalsts pielāgošanas papildu vienreizējās izmaksas varētu būt līdz 100 000 EUR. Attiecīgi šī pielāgošanās nav uzskatāma par īpaši apgrūtināšu, jo, tiklīdz tā tiks paveikta, paredzams, ka publiskā iestāde atgriezīsies pie ierastās darbības. Tādējādi nav sagaidāmas būtiskas papildu ikgadējās darbības izmaksas.

Tajās dalībvalstīs, kurās jāizveido vai jāpārveido reģistri vai jāizveido jauna “reģistrācijas rinda” esošajā reģistrā, būtu ieteicams veicināt digitālos reģistrus. Ietekmes novērtējumā ir aplēsts, ka tiešsaistes reģistrācijas rīka izmaksas (pieņemot, ka reģistrs jau pastāv) ir diapazonā no 42 000 EUR līdz 270 000 EUR, pamatojoties uz zināmajiem gadījumiem. Īsā un vidējā termiņā kompetentajām iestādēm var būt jāiegulda līdzekļi šādu rīku iegādē un jāpielāgo procesi, tostarp jāveic personāla apmācība. Digitālo reģistru pielāgošanas un ikgadējās uzturēšanas izmaksas dalībvalstīs ir atzītas par nebūtiskām.

Šis priekšlikums arī mudina veikt pasākumus, lai nodrošinātu valstu reģistru sadarbību ar esošajiem ES līmeņa rīkiem, piem., vienoto digitālo vārteju, lai nodrošinātu automatizētu piekļuvi datiem un to apmaiņu, un/vai izmantotu saskaņotus minimālos standartus, lai nodrošinātu datu un salīdzināmību, kā arī Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI), lai veicinātu kompetento iestāžu administratīvo sadarbību

Visbeidzot, dalībvalstīm būtu jāizveido izpratnes veicināšanas pasākumi, lai padarītu jauno tiesisko formu labāk zināmu valstu līmenī.

Eiropas Komisijas vārdā —

Eiropas Komisijas izmaksas, lai apkopotu un pievienotu informāciju vienotajai digitālajai vārtejai / portālam “Tava Eiropa”, tiek lēstas 300 000 EUR apmērā (Vienotā tirgus programma), lai segtu papildu izdevumus, kas nepieciešami, lai pievienotu informāciju par bezpeļņas asociācijām, un ikgadējās uzturēšanas izmaksas 100 000 EUR apmērā.

Eiropas Komisijai būs arī jāiekļauj budžetā izmaksas, kas vajadzīgas, lai pielāgotu Iekšējā tirgus informācijas sistēmu, lai nodrošinātu šajā priekšlikumā paredzēto dalībvalstu kompetento iestāžu administratīvo sadarbību. Tiek lēsts, ka ikgadējās izmaksas šajā saistībā būs 125 000 EUR (Vienotā tirgus programma).

Bezpeļņas asociācijām / MVU

Iniciatīva neuzliek jaunus administratīvus pienākumus bezpeļņas asociācijām, tostarp bezpeļņas asociācijām, kuras kvalificējas kā MVU (ņemot vērā, ka asociācijas, kas

nodarbojas ar saimniecisko darbību, atbilst [mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīcijai](#)).

Mērķis ir novērst šķēršļus bezpeļņas asociāciju darbībai pāri robežām. Tā kā mazām bezpeļņas asociācijām parasti ir mazāk resursu un iespēju pārvarēt esošos šķēršļus, sagaidāms, ka korekcijas saistībā ar ienākšanu tirgū un darbību labvēlīgi ietekmēs tādu bezpeļņas asociāciju konkurētspēju, kas atbilst MVU lielumam.

Paredzams, ka tiks samazinātas šādas darbības sākšanas izmaksas, kā arī periodiskās izmaksas bezpeļņas asociācijām, kuras darbojas pāri robežām:

- jaunas pārrobežu operācijas darbības sākšanas papildizmaksas tiks samazinātas par aptuveni 2150 EUR par katru darbības sākšanu. Novērtētajā 15 gadu laikposmā šis papildizmaksu samazinājums varētu sasniegt 378 miljonus EUR;
- ar pārrobežu darbību saistīto papildizmaksu (periodiskās izmaksas, piem., administratīvās un atbilstības nodrošināšanas izmaksas) samazinājums tiek lēsts 770 miljonu EUR apmērā gadā. Novērtētajā 15 gadu laikposmā šis izmaksu ietaupījums varētu sasniegt 8,5 miljardus EUR.

Ietekmes novērtējumā ir izskaidrots potenciāls samazināt darbības izmaksas, jo īpaši bezpeļņas asociācijām, kuras darbojas vairākās dalībvalstīs, pateicoties priekšlikuma harmonizācijas ietekmei un regulatīvo un administratīvo procedūru vienkāršošanai, kā rezultātā samazinās informācijas vākšanas, regulāra ārēja konsultatīvā atbalsta un iekšējā personāla darba pie atbilstības nodrošināšanas nepieciešamība.

1.4.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

[..]

Rādītājs Nr. 1 (konkrētais mērķis Nr. 1)

Rādītāji būs šādi:

- atbilstības līmenis pa dalībvalstīm (t. i., transponēšanas temps, pārkāpumu lietas);
- papildizmaksu samazinājums bezpeļņas asociācijām, kas panākts, samazinot darbības sākšanas normatīvās un administratīvās formalitātes un darbības izmaksas;
- ES reģistrēto pārrobežu asociāciju / ECBA skaits, lielums un ģeogrāfiskā izplatība.

Rādītāji tiks mērīti, salīdzinot ar bāzes līmeni (piem., izmaksas pirms īstenošanas sākuma, galvenokārt pamatojoties uz datiem, kas iegūti no izvērtējuma / dokumentu izpētes / apspriešanās ar ieinteresētajām personām un publiskām iestādēm, tiešsaistes reģistriem dalībvalstīs (ar apkopotu informāciju ES līmenī, ja dati ir pieejami), informāciju, kas iegūta, izmantojot aptaujas). Mērķrādītājs tiek vērtēts, ņemot vērā izmaiņas Eiropas pārrobežu asociāciju izmaksās un izmaiņas reģistrēto pārrobežu asociāciju skaitā. Precīzāku mērķrādītāju ir grūti noteikt, jo skaitļi ir atkarīgi arī no vairākiem citiem faktoriem, kas nav saistīti ar priekšlikumu (piem., ieviešanas neprognozējamība, saikne ar valstu tradīcijām, ekonomikas un sabiedrības grūtībām).

Rādītājs Nr. 2 (konkrētais mērķis Nr. 2)

Rādītājs būs šāds:

- tādu bezpeļņas asociāciju uztvertā apmierinātība, kuras pārņem jauno *ECBA* tiesisko formu un darbojas iekšējā tirgū pāri robežām.

Rādītājs tiks mērīts, salīdzinot ar bāzes līmeni (piem., reģistrāciju skaits īstenošanas sākumā). Mērķrādītājs tiek novērtēts, ņemot vērā skaita pieaugumu.

Rādītājus uzraudzīs ik pēc septiņiem gadiem, sākot ne agrāk kā no brīža, kad pasākumi būs pilnībā transponēti un darbosies dalībvalstīs, lai iekļautu tos direktīvas izvērtējuma ziņojumā, kuru paredzēts izstrādāt septiņus gadus pēc ierosinātās direktīvas transponēšanas termiņa beigām un pēc tam ik pēc pieciem gadiem.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Šis priekšlikums tiks īstenots pa posmiem. Kad šī direktīva būs stājusies spēkā, vispirms tiks sākts darbs, lai pielāgotu tās īstenošanai IT rīkus, proti, Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*IMI*) un vienoto digitālo vārteju (*SDG*), lai savienotu dalībvalstu kompetentās iestādes pirms transponēšanas perioda beigām un padarītu publiski pieejamu vajadzīgo informāciju. Vienlaikus un, lai atvieglotu direktīvas īstenošanu, Komisija ar īstenošanas aktu ierosinās darbu pie *ECBA* sertifikāta veidnes.

Īstenošanas provizorisks grafiks ir šāds:

- 2024. gads: direktīvas stāšanās spēkā;
- 2025. gads: *IMI*, *SDG* pielāgošana;
- 2025. un 2026. gads: īstenošanas akts par *ECBA* sertifikātu;
- 2026. gads: transponēšana un piemērošana dalībvalstīs;
- 7 gadus pēc transponēšanas termiņa beigām un pēc tam ik pēc 5 gadiem: Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par direktīvas īstenošanu.

1.5.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piem., koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Eiropas līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*)

Priekšlikumā galvenā uzmanība pievērsta bezpeļņas asociācijām, kas iekšējā tirgū darbojas pāri robežām.

Pašreizējā regulējuma dažādība un/vai ierobežojumi dalībvalstu starpā liecina, ka problēma netiek pienācīgi risināta valstu līmenī un ka, tā kā starp dalībvalstīm nav savstarpējas atzišanas mehānismu, pārrobežu situācija prasa Eiropas mēroga risinājumu, lai novērstu konstatētos šķēršļus bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībai un pārrobežu mobilitātei vienotajā tirgū. Turklāt dalībvalstu individuāla rīcība vai bezdarbība visbiežāk ir vērsta uz konkrētas valsts situāciju un parasti tā neatvieglo pārrobežu situāciju.

Tāpēc saskaņotu tiesisko regulējumu bezpeļņas asociāciju pārrobežu darbībām var labāk panākt ES līmenī. Dalībvalstis vienas pašas nespētu pietiekamā mērā novērst šīs problēmas.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Šā priekšlikuma pierādījumu bāze ir iegūta no pētījumiem (piem., ārējiem pētījumiem), apspriešanās, un to papildina īpašs ārējs pētījums.

Priekšlikumā ir ņemtas vērā arī atziņas, kas gūta no Eiropas Parlamenta 2022. gada 17. februāra rezolūcijas ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtiem (2020/2026(INL)), kā arī atziņas, kas gūtas no Komisijas 1992. gada priekšlikums izveidot Eiropas tiesisko formu asociācijām — Eiropas asociāciju. Tomēr priekšlikums galu galā tika atsaukts, pamatojoties uz dalībvalstu kritiku (piem., subsidiaritāte un juridiskā pamata nepiemērotība, ņemot vērā tā darbības jomu un mērķus, kā arī tāpēc, ka, kā norādīja dalībvalstis, tas neatbilda nevienai pierādītai vajadzībai, tā noteikumi neietvēra valstu tiesību aktu daudzveidību un radīja pārmērīgu administratīvo slogu asociācijām).

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Priekšlikums veicina Eiropas zaļā kursa un 2030. gada digitālās desmitgades politikas mērķu sasniegšanu. Konkrētāk, tas ir vērsts uz Komisijas politikas prioritāti “Ekonomika, kas darbojas cilvēku labā”, palīdzot sasniegt mērķi “ekonomika, kas spēj pilnībā apmierināt ES pilsoņu vajadzības, tādējādi nodrošinot sociālo taisnīgumu un labklājību”. Šajā ziņā direktīva ir saistīta ar citiem 2021. gada decembra Sociālās ekonomikas rīcības plāna pasākumiem un kopā ar tiem veido sociālās ekonomikas paketi šādi — priekšlikums Padomes ieteikumam, ar ko izstrādā sociālās ekonomikas pamatnosacījumus dalībvalstīs, un divi Komisijas dienestu darba dokumenti par “attiecinīgajām nodokļu sistēmām sociālās ekonomikas struktūrām” un par “labdarības organizāciju un to līdzekļu devēju nediskriminējošu aplikšanu ar nodokļiem — no ES judikatūras izrietošie principi”.

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

Izmaksas, kas vajadzīgas, lai vienotās digitālās vārtejas darbības jomu pielāgotu bezpeļņas asociācijām un lai IMI izmantojumu pielāgotu tā, ka tiktu nodrošināta dalībvalstu kompetento iestāžu administratīvā sadarbība, kā paredzēts šajā priekšlikumā, tiks finansētas no Vienotā tirgus programmas.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

“ Ierobežots ilgums

- “ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.
- “ Uz saistību apropriācijām — no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām — no GGGG. līdz GGGG. gadam.

x Beztermiņa

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes⁵⁰

x Komisijas īstenota tieša pārvaldība,

- x ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- “ ko veic izpildaģentūras.

“Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

“ Netieša pārvaldība, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

- “ trešām valstīm vai to norīkotām struktūrām;
- “ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- “ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- “ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- “ publisko tiesību subjektiem;
- “ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- “ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas;
- “ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā “Piezīmes”.*

Piezīmes

Priekšlikumā paredzēts izmantot IT rīkus, kurus jau finansē Vienotā tirgus programma un kurus pārvalda Komisija, proti, IMI dalībvalstu kompetento iestāžu administratīvajai sadarbībai un SDG.

⁵⁰ Plašāku informāciju par budžeta izpildes metodēm un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BUDGpedia* tīmekļa vietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Komisija pirmo reizi ziņos Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas īstenošanu septiņus gadus pēc direktīvas transponēšanas termiņa beigām un pēc tam ik pēc pieciem gadiem.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Priekšlikumā paredzētajā dalībvalstu kompetento iestāžu administratīvajā sadarbībā tiks izmantota esošā *IMI* un vienotā digitālā vārteja, ko pārvalda Komisija (*GROW GD*). Šim nolūkam ierosinātā direktīva paplašina *IMI* un vienotās digitālās vārtejas darbības jomu. Jāpiešķir resursi, lai pielāgotu *IMI* ierosinātās direktīvas vajadzībām, taču netiek uzskatīts, ka vienotās digitālās vārtejas pielāgošanai jāpiešķir papildu resursi.

Šis priekšlikums nemaina līdz šim ieviesto sistēmas pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģiju, ko izmanto Komisija.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Galvenais apzinātais risks ir saistīts ar laika un izmaksu pārsniegšanu neparedzētu IT ieviešanas problēmu dēļ saistībā ar *IMI* pielāgošanu. Šo risku mazina tas, ka *IMI* sistēma jau ir izveidota un attiecīgajam Komisijas departamentam ir iepriekšēja pieredze sistēmas pielāgošanā jaunām uzņēmējdarbības vajadzībām.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Šis priekšlikums neietekmē pašreizējo Komisijas kontroles pasākumu izmaksu lietderību.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piem., krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Šis tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskats attiecas uz personāla izdevumiem un iepirkumu, un uz šāda veida izdevumiem attiecas standarta noteikumi.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Vienotā tirgus programma	Dif./nedif. 51	no EBTA valstīm ⁵²	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm ⁵³	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
1	[03.02.01.02 -'Iekšējā tirgus pārvaldības instrumenti']	Dif./nedif. 7	Jā	Jā	NĒ	NĒ

▪

⁵¹ Dif. — diferencētās apropriācijas, nedif. — nediferencētās apropriācijas.

⁵² EBTA — Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁵³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- “ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- “ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Numurs	1. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma
--	--------	---

GROW ĢD			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOPĀ
x Darbības apropriācijas										
Budžeta pozīcija: 03.020102 -‘Iekšējā tirgus pārvaldības instrumenti’	Saistības	(1a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850
	Maksājumi	(2a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁵⁴										
		(3)								
KOPĀ GROW ĢD apropriācijas	Saistības	= 1a + 1b + 3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850
	Maksājumi	= 2a + 2b +3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850

⁵⁴

Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

x KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850
	Maksājumi	(5)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850
□ KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)								
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1. IZDEVUMU KATEGORIJA	Saistības	= 4 + 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850
	Maksājumi	= 5 + 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0 850

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīva rakstura budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jānoformē [tiesību akta finanšu pārskata pielikumā](#) (Komisijas lēmuma par iekšējiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas Savienības vispārējā budžeta Komisijas iedaļas izpildi 5. pielikums), kurš starpdienestu konsultāciju vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā *DECIDE*.

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOPĀ
<i>GROW</i> ĢD									
X Cilvēkresursi		0 217	0 217	0 155	0 155	0,00	0,00	0,00	0 744
X Citi administratīvie izdevumi		0	0 054	0 054	0 054	0,00	0,00	0,00	0 162
KOPĀ <i>GROW</i> ĢD	Apropriācijas	0 217	0 271	0 209	0 209	0,00	0,00	0,00	0 906

KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(saistību summa = maksājumu summa)	0 217	0 271	0 209	0 209	0,00	0,00	0,00	0 906
--	------------------------------------	-------	-------	-------	-------	------	------	-------------	--------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOPĀ
KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJA	Saistības	0 642	0 496	0 309	0 309	0,00	0,00	0,00	1 756
	Maksājumi	0 642	0 496	0 309	0 309	0,00	0,00	0,00	1 756

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		KOPĀ	
	IZNĀKUMI																	
	Veids 55	Vidējā s izmak sas	Nē	Izmak sas	Nē	Izmak sas	Nē	Izmak sas	Nē	Izmak sas	Nē	Izma ksas	Nē	Izmak sas	Nē	Izmak sas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTIE MĒRĶI Nr. 1. un Nr. 2																		
Izstrādāt moduli	IMI IT sistēma	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
Vienotās digitālās vārtejas / “Tava Eiropa” izstrādes izmaksas	IT sistēma	0 150	1	0,300	1	0,100	1	0,100	1	0,100							1	0,6
Starpsumma — konkrētais mērķis Nr. 1			2	0,425	2	0,225	1	0,100	1	0,100								0,85
KOPSUMMAS																		

⁵⁵

Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piem., finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros, utt.).

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- " Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- X Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	KOPĀ
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	0 217	0 217	0 155	0 155				0 744
Citi administratīvie izdevumi	0	0 054	0 054	0 054				0 162
Starpsumma — daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	0 217	0 271	0 209	0 209				0 906

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas⁵⁶ 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi								
Citi administratīvie izdevumi								
Starpsumma — ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								

KOPĀ	0 217	0 271	0 209	0 209	0 209	0 209		1 324
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁵⁶ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- " Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- X Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030
20 01 02 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	1,5	1,5	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (Delegācijas)							
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)							
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)							
20 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT un JED delegācijās)							
01 01 01 02 (AC, END, INT — netiešā pētniecība)							
01 01 01 12 (AC, END, INT — tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)							
KOPĀ	1,5	1,5	1	1	1	1	1

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	1,5 pilnslodzes ekvivalenti Komitoloģijas komitejas sekretariātam un priekšlikuma īstenošanas pārraudzībai, kā arī lai palīdzētu IMI grupai un SDG / "Tava Eiropa" grupai sniegt ieguldījumu politikā un uzņēmējdarbībā gan projekta īstenošanas laikā, gan pēc IMI moduļa darbības uzsākšanas.
Ārštata darbinieki	

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā

Komisija izmantos Vienotā tirgus programmas līdzekļus, lai atbalstītu šo iniciatīvu, budžeta pozīcija 03.020102 "Iekšējā tirgus pārvaldības instrumenti".

- ☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas un budžeta pozīcijas, atbilstošās summas un instrumentus, kurus ierosināts izmantot.

- ☐ jāpārskata DFS

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un atbilstošās summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads N ⁵⁷	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

⁵⁷

"N" gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piem., 2021.). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

– X Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.

– Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

.. pašu resursus

.. citus ieņēmumus

Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām "

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁵⁸						
			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
..... pants									

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

[..]

Citas piezīmes (piem., metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

[..]

⁵⁸ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.